

z dnia 31 maja 2016 r.

w sprawie przyjęcia diagnozy potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego szkół w ramach projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2014-2020, Oś Priorytetowa IX – Jakość edukacji i kompetencji w regionie, Działanie 9.2 – Poprawa jakości kształcenia ogólnego.

Na podstawie art. 18 ust. 1, art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.Dz. U. z 2016 r. poz.446) -

Rada Miejska w Rymanowie
uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się diagnozy dotyczące potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego szkół w ramach Działania 9.2 Poprawa jakości kształcenia ogólnego, następujących szkół prowadzonych przez Gminę Rymanów :

- 1) Zespołu Szkół Publicznych w Króliku Polskim - Szkoła Podstawowa, o treści jak załącznik nr 1 do niniejszej uchwały,
- 2) Zespołu Szkół Publicznych w Miłczy - Szkoła Podstawowa, o treści jak załącznik nr 2 do niniejszej uchwały,
- 3) Zespołu Szkół Publicznych we Wróbliku Szlacheckim - Gimnazjum, o treści jak załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Rymanów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ w RYMANOWIE
Krzybyła - Ostap
Krystyna Przybyła-Ostap

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXII/232/16
Rady Miejskiej w Rymanowie
z dnia 31 maja 2016 r.

przeprowadzonej w dniach od 11 kwietnia do 7 maja 2016 r.

w Szkole Podstawowej wchodzącej w skład Zespołu Szkół Publicznych w Króliku Polskim

1. **Zespół** : Diagnozę przeprowadził zespół w składzie: *Marta Kogut – Dyrektor Zespołu Szkół Publicznych w Króliku Polskim oraz Jolanta Śnieżek – nauczyciel konsultant Podkarpackiego Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie Oddział w Krośnie.*

2. **Zakres diagnozy** : Diagnoza obejmuje obszary organizacyjny i dydaktyczny pracy Szkoły.

3. **Cele badań** : głównymi celami badań było określenie:

- 1) jaki jest stan badanych obszarów;
- 2) jaki jest stan wyposażenia pracowni specjalistycznych;
- 3) jaki jest stan wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania oraz rozwijania kluczowych kompetencji;
- 4) jakie są zasoby kadrowe szkoły;
- 5) jakie są możliwości zmian obecnego stanu rzeczy.

Opis przebiegu badania

Badanie prowadzono z wykorzystaniem zarówno jakościowych, jak i ilościowych technik badawczych.

Podczas spotkania w dniu 11 kwietnia 2016 r. z Dyrektorem Zespołu Szkół Publicznych w Króliku Polskim p. Martą Kogut ustalono zasady przeprowadzenia diagnozy i omówiono sposoby prowadzenia badań z wykorzystaniem platformy Moodle.

W ramach badań przeprowadzono:

- 1) analizę danych w zakresie ogólnych informacji o Szkole, zebranych w oparciu o dokumentację Szkoły, Program Wychowawczy, Program Profilaktyki, Koncepcję Pracy Szkoły, dane statystyczne, protokoły;
- 2) wywiad z dyrektorem w zakresie informacji o pracy Szkoły. Zastosowano kwestionariusz wywiadu zawierający 38 pytań, w tym 20 pytań otwartych. W pozostałych pytaniach (18), w pięciu przypadkach zaproponowano ustosunkowanie się do przedstawionej kafeterii odpowiedzi;
- 3) analizę danych statystycznych Szkoły z zastosowaniem arkusza programu Excel;
- 4) analizę danych w zakresie kwalifikacji kadry pedagogicznej z zastosowaniem arkusza programu Excel, dla zobrazowania kwalifikacji wszystkich nauczycieli w każdym typie szkoły, wchodzącym w skład zespołu;
- 5) analizę danych dotyczących wyposażenia Szkoły (wyposażenie klasopracowni) z zastosowaniem arkusza programu Word, zawierającego w szczególności listy sprzętu i programów koniecznych do zakupu, co wynika ze standardów wyposażenia pracowni oraz z potrzeb Szkoły wykraczających ponad te standardy;
- 6) analizę danych dotyczących wyników nauczania i ewaluacji z zastosowaniem arkusza programu Word, zawierającego wyniki i analizy ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej oraz osiągnięcia uczniów Szkoły;
- 7) analizę danych dotyczących wyników egzaminów zewnętrznych z zastosowaniem arkusza programu Word, zawierającego wyniki sprawdzianu za lata 2013-2015 oraz ich porównanie z wynikami szkół tego typu w gminie, powiecie i województwie;
- 8) analizę kwestionariuszy ankiet diagnozujących potrzeby i oczekiwania nauczycieli Szkoły skierowanych do nauczycieli przedmiotów przyrodniczych, nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i pozostałych, zawierających 9 pytań otwartych. W innych 7 pytaniach poproszono o ustosunkowanie się do zaproponowanej kafeterii odpowiedzi;

- 9) analizę kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania rodziców Szkoły, zawierającego 7 pytań, w tym 3 pytania otwarte. Ze względu na wielkość Szkoły kwestionariusz skierowany został do 40 rodziców;
- 10) analizę kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania uczniów szkoły, zawierającego 7 pytań, w tym 3 pytania otwarte. Ze względu na wielkość Szkoły kwestionariusz skierowany został do 40 uczniów.

Opis wyników badań

W ramach badań pozyskano następujące informacje:

Ad 1) analiza danych w zakresie ogólnych informacji o Szkole:

Pierwsza Szkoła w tej miejscowości została wybudowana prawdopodobnie w latach 1900- 1902. Obecnie Szkoła mieści się w murowanym, dwukondygnacyjnym budynku oddanym do użytku w 1994 r. Szkoła podstawowa jest częścią Zespołu, w skład którego wchodzi dodatkowo Gimnazjum i oddział zerowy. Zespół utworzono w 1999 r. mocą uchwały Rady Miejskiej w Rymanowie. Szkoła jest jednooddziałowa, dzieci uczą się w systemie jednozmianowym. Obowiązek szkolny realizują uczniowie z miejscowości Królik Polski i Bałucianka.

Mała liczebność uczniów w klasach powoduje konieczność łączenia klas na niektórych przedmiotach. W Szkole nie ma klasopracowni poza pracownią informatyczną. Ponadto w jednej sali zainstalowana jest tablica interaktywna, a w wybranych salach znajdują się też projektory multimedialne. W Szkole brakuje pracowni przyrodniczej, część zajęć odbywa się w terenie, gdzie uczniowie mogą obserwować i badać zjawiska przyrodnicze bez przyrządów. Uczniowie chętnie uczestniczą w tych zajęciach.

Duży kłopot sprawia uczniom wykorzystanie wiedzy w praktyce, m. in. z przyswojeniem pojęcia „skala” (brak rozwiązań tego typu zadań na sprawdzianach). Nauczyciele korzystają z dostępnych pomocy multimedialnych - tablica interaktywna. Uczniowie korzystają z pracowni informatycznej - sprzęt pozyskany z MEN w 2005 r. w chwili obecnej nie spełnia wymaganych standardów.

W Szkole nie prowadzi się zajęć w zakresie programowania, a nauczyciele nie zostali przygotowani do realizacji zajęć z tego zakresu. Na zajęciach pozalekcyjnych mała grupa nauczycieli wykorzystuje programy autorskie, w Szkole nie są realizowane programy innowacyjne i program związany z nauczaniem programowania. Nie ma też zaplecza technicznego do realizacji zadań z zakresu programowania. Szkoła nie brała udziału w programie *Cyfrowa Szkoła*, nie realizuje również projektów w partnerstwie ze szkołą lub placówką, która uczestniczyłaby w podobnych przedsięwzięciach.

Szkoła pracuje w oparciu o Program Wychowawczy, Program Profilaktyki oraz Koncepcję Pracy Szkoły. Nauczyciele pracują na podstawie programów przedmiotowych dopuszczonych do użytku szkolnego.

Ad 2) wywiad z dyrektorem w zakresie informacji o pracy Szkoły:

Dyrektor wskazał, że problemem w Szkole jest brak pracowni przyrodniczej, w związku z tym ograniczona jest możliwość wykonywania doświadczeń i eksperymentów. Uczniowie nie potrafią wykorzystać posiadanej wiedzy w praktyce. Bardzo niska jest motywacja uczniów. Dlatego też mimo dużego wysiłku i wkładu pracy ze strony nauczycieli, uczniowie osiągają niskie wyniki.

Brak u uczniów umiejętności logicznego myślenia, umiejętności rozwiązywania złożonych zadań. Brak wytrwałości w pracy i niewielkie zaangażowanie uczniów w zajęciach pozalekcyjnych (niska frekwencja). Ponadto, według Dyrektora, widoczne jest małe zaangażowanie rodziców w osiąganie sukcesów przez dzieci.

Następny problem to niskie kompetencje nauczycieli w zakresie korzystania z technologii informacyjnych. Przystarzały sprzęt multimedialny, niespełniający współczesnych standardów w nauczaniu oraz brak pomocy dydaktycznych i oprogramowania umożliwiających korzystanie z TIK. Niewystarczające umiejętności nauczycieli w pracy z uczniem z dysfunkcjami oraz brak motywacji nauczycieli do podnoszenia kwalifikacji (wysokie koszty studiów podyplomowych).

W Szkole brakuje środków finansowych na zakup odpowiednich pomocy dydaktycznych.

Problemy te może rozwiązać poprzez udział uczniów w dodatkowych zajęciach z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych. Potrzebna jest ciekawa oferta zajęć, aktywizujące metody nauczania z zastosowaniem innowacji i metody eksperymentu, spotkania z rodzicami, pogadanki, zaangażowanie

rodziców w proces uczenia się. Konieczne jest podniesienie kwalifikacji nauczycieli - kursy, szkolenia, studia podyplomowe.

U uczniów i nauczycieli należy kształcić kompetencje kluczowe (porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, umiejętności uczenia się, kompetencje społeczne, innowacyjność i przedsiębiorczość), kompetencje w zakresie przedmiotów przyrodniczych (przyroda, fizyka, chemia, geografia, biologia) i kompetencje informatyczne.

Podniesienie wyników nauczania u uczniów ściśle związane jest z doskonaleniem i podnoszeniem kompetencji zawodowych nauczycieli. Wyższe wyniki zostaną osiągnięte dzięki uczestnictwu nauczycieli w różnych formach doskonalenia i doksztalcania. Szkolenia w zakresie technologii informacyjnych powinno objąć 16 osób, kształtowanie umiejętności uczenia się i motywowanie uczniów - 20.

W Szkole nie był prowadzony program wspomagania, a Dyrektor widzi taką potrzebę. W podniesieniu jakości pracy Szkoła współpracuje z PPP w Miejscu Piastowym, Dotyczy to diagnozowania uczniów w zakresie różnych dysfunkcji, a otrzymane opinie i orzeczenia są podstawą do organizowania prawidłowego procesu uczenia się. Korzysta się także z pomocy logopedy, prowadzona jest terapia dla dzieci z zaburzeniami mowy oraz badania przesiewowe słuchu.

Szkoła współpracuje z OREW w Rymanowie celem kształtowania postaw tolerancji, zrozumienia i empatii dla osób niepełnosprawnych.

Budynek szkolny nie jest przystosowany do funkcjonowania uczniów niepełnosprawnych ruchowo. Nie występują bariery z równym dostępem kobiet i mężczyzn do edukacji.

W Szkole były organizowane projekty edukacyjne przedmiotowe i interdyscyplinarne, planowane jest wdrożenie nowych form i programów nauczania dotyczących metody eksperymentu pedagogicznego i innowacji pedagogicznych. Planuje się utworzenie lub realizację zajęć w klasach o nowatorskich rozwiązaniach programowych, organizacyjnych lub metodycznych dotyczących wykorzystania metody eksperymentu szczególnie na zajęciach matematyczno-przyrodniczych, jak również wykorzystanie TIK. Zajęcia będą mieć formę przedmiotowych kółek zainteresowań, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych dla uczniów ze specyficznymi problemami w nauce oraz warsztatów i laboratoriów z nauk przyrodniczych.

Szkoła realizuje zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla uczniów mających trudności w nauce (posiadających opinię PPP, wskazanych przez nauczycieli) w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla uczniów mających przejściowe trudności w nauce z powodu nieobecności w szkole, niesystematycznej pracy, okresowych zaniedbań i braku pomocy ze strony rodziców. Są to zajęcia organizowane doraźnie.

Organizuje się także zajęcia rozwijające uzdolnienia uczniów. Praca ta będzie kontynuowana jeżeli będą możliwości pozyskania sprzętu do pracowni przyrodniczej i pomocy dydaktycznych w zakresie TIK. Dlatego też nauczyciele powinni nabyć umiejętności niezbędne do obsługi urządzeń cyfrowych, zwłaszcza pracy z tablicą interaktywną, czy wykorzystania innych multimediów.

Ad 3) analiza danych statystycznych Szkoły:

W skład Zespołu Szkół wchodzi Szkoła Podstawowa i Gimnazjum. Szkoła Podstawowa ma imię Polskich Noblistów. Uczy się w niej 51 uczniów: 28 chłopców i 23 dziewcząt.

I etap edukacyjny: 28 uczniów: w klasie I – 8, w klasie II - 11 uczniów, w klasie III – 6. W przyszłym roku nie będzie klasy pierwszej. II etap edukacyjny: 23 uczniów: w klasie IV – 9 uczniów, w klasie V – 8, a w klasie VI - 9.

W Szkole uczy się 1 uczeń niepełnosprawny, 28 ma problemy w nauce, 21 to uczniowie zdolni, zaś 27 uczniów osiąga niezadowalające wyniki nauczania.

Przebadanych i posiadających opinie z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej jest 8 uczniów. W Szkole funkcjonują zespoły dydaktyczno-wyrównawcze i inne zajęcia wspomagające uczniów z trudnościami w nauce. Prowadzone są również przez nauczycieli zespoły (kółka) rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów.

W Szkole Podstawowej uczy 19 nauczycieli, a liczba nauczycieli pracujących w innych szkołach to 4 osoby. W Szkole jest 1 nauczycieli przedmiotów przyrodniczych i 3 nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej.

Ad 4) analiza danych w zakresie kwalifikacji kadry pedagogicznej:

W SP w Króliku Polskim pracuje 19 nauczycieli, 15 kobiet i 4 mężczyzn. Nauczyciele posiadają następujące stopnie awansu zawodowego:

- dyplomowany – 9,
- mianowany – 6,
- kontraktowy - 3,
- stażysta – 1.

Wykształcenie nauczycieli: wyższe zawodowe – 1, wyższe magisterskie – 19.

Ad 5) analiza danych dotyczących wyposażenia Szkoły (wyposażenie klasopracowni):

W Szkole znajduje się 3 sale edukacji wczesnoszkolnej, 1 klasopracownia informatyczna. Nie ma klasopracowni przedmiotów przyrodniczych.

Szkoła nie posiada też zestawów przenośnych komputerów z zainstalowanym systemem operacyjnym, z dostępem do oprogramowania komputerowego, z oprogramowaniem antywirusowym, oprogramowaniem zabezpieczającym w przypadku kradzieży, oprogramowaniem do zarządzania, oprogramowaniem zabezpieczającym przed dostępem treści niepożądanych, oprogramowaniem zabezpieczającym szkolne urządzenia sieciowe. Szkoła posiada stały bezprzewodowy dostęp do Internetu, który jest optymalny, lecz nie ma miejsc, w których uczniowie mogliby korzystać z Internetu w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych.

W związku z tym, że w Szkole nie posiada pracowni przyrodniczej nie ma możliwości przeprowadzanie doświadczeń, eksperymentów, czy obserwacji w pracowniach przyrodniczych, brak jest również narzędzi TIK, umożliwiających przeprowadzanie doświadczeń, eksperymentów, obserwacji wraz z odpowiednimi aplikacjami tematycznymi. Występują ograniczenia w dostępie do urządzeń klasopracowni, które przeszkadzają uczniom z niepełnosprawnością w korzystaniu z nich.

W Szkole potrzebny jest komputer sterujący pracownią, 10 komputerów uczniowskich jako stanowisko indywidualnej pracy uczniów, drukarka laserowa, laptop przeznaczony do obsługi projektora i projektor multimedialny, ekran do rzutnika sufitowy, odtwarzacz CD z głośnikami, laptop, 2 lornetki, teleskop soczewkowy, 3 mikroskopy optyczne i mikroskop z kamerą USB. Niezbędny do pracy na lekcjach przyrody jest zestaw preparatów mikroskopowych, a inne potrzeby to: sprzęt pomiarowy, mapy, atlasy, zestawy optyczne, odczynniki chemiczne.

Programy konieczne do zakupu zakup wynikający ze standardów wyposażenia pracowni MEN: Windows 10 na stanowiska uczniowskie, Windows serwer, Pakiet Microsoft Office 2010, ORTOGRAF 1.0.2, ArtRageStarterEdition 2.5.20, Geometria 2.1, GeoGebra 4.2.18.0, GeometryCalculator 1.2, Przyroda świata 2.5, Skeleton 1.1, Algodoo 2.0.1, Szkoła Koziołka Matołka, Akademia umysłu – pamięć, Akademia umysłu – postrzeganie.

Programy konieczne do zakupu: zakup wynikający z potrzeb Szkoły wykraczających ponad standardy wyposażenia pracowni MEN: Opiekun Ucznia, Program antywirusowy, Multimedialny atlas do przyrody. Świat i kontynenty, Parki narodowe i inne formy ochrony przyrody w Polsce. Atlas i przewodnik., Photoshop - program do grafiki rastrowej, Pakiet Corel, Program CAD, Program do obróbki filmów.

Sprzęt konieczny do zakupu wynikający z potrzeb Szkoły wykraczających ponad standardy wyposażenia pracowni MEN: tablica interaktywna, kserokopiarka, router z wbudowanymi lub zewnętrznymi modułami zapory sieciowej i systemem blokowania włamań (IPS), Komputery przenośne.

Ad 6) analiza danych dotyczących wyników nauczania i ewaluacji:

W Szkole przeprowadzono ewaluację w terminie w listopadzie 2014 r. Była to ewaluacja p roblemowa i dotyczyła następujących wymagań:

- Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów - B (wysoki stopień wypełniania wymagania),
- Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi – B.

Ewaluacja wewnętrzna prowadzona jest w każdym roku szkolnym. Formułowane są wnioski i stosowne rekomendacje, w tym:

- dotyczące motywowania uczniów do nauki poprzez zwiększenie atrakcyjności zajęć lekcyjnych, wprowadzanie metod aktywizujących, wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, pomoc w odrabianiu lekcji w ramach prac świetlicy szkolnej,
- dotyczące wspierania aktywności uczniów poprzez organizację konkursów tematycznych, przedmiotowych, realizację lekcji wychowawczych poświęconych technikom uczenia się.

W roku szkolnym 2014/2015 dokonano analizy wyników sprawdzianów i egzaminów.

Szkoła nie ma żadnych osiągnięć w konkursach przedmiotowych organizowanych przez Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, ale w konkursie wojewódzkim uzyskała Puchar Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Krośnie.

Ad 7) analiza danych dotyczących wyników egzaminów zewnętrznych:

Szkoła Podstawowa w roku 2013 ze sprawdzianu uzyskała 7 stanin, w 2014 r. 4 stanin, a w roku 2015 uzyskała 3 stanin. Widać więc spadek wyników nauczania.

Ad 8) analiza kwestionariuszy ankiet diagnozujących potrzeby i oczekiwania nauczycieli Szkoły:

- ankieta dla nauczycieli przedmiotów przyrodniczych:

Ankiety wypełniło 2 nauczycieli (2 kobiety), uczących przyrody i fizyki. W ostatnich dwóch latach uczestniczyli w następujących szkoleniach: Zmiany w prawie oświatowym; Ewaluacja wewnętrzna; Procedury organizowania i przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów; Przygotowanie szkoły do ewaluacji zewnętrznej; Podnoszenie jakości kształcenia w zakresie umiejętności określonych w podstawie programowej ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności w zakresie matematyki; Organizacja sprawdzianu i egzaminu; Doradztwo zawodowe.

Nauczyciele chcieliby uczestniczyć w następujących formach doskonalenia zawodowego: Studia podyplomowe, warsztaty i szkolenia on-line oraz konferencje metodyczne.

Wszyscy nauczyciele widzą potrzebę współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami, współpracy z PPP w celu:

- uzyskania opinii o dysfunkcjach ucznia,
- uzyskania opinii o dostosowaniu wymagań edukacyjnych,
- uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności ucznia i zakwalifikowaniu go do nauczania indywidualnego lub zespołu wyrównawczego.

Nauczyciele chcieliby kształcić swoje kompetencje w zakresie porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne, innowacyjność i przedsiębiorczość, kompetencje w zakresie pracy metodą eksperymentu dot. przedmiotów przyrodniczych (przyroda, fizyka, chemia, geografia, biologia). Tematy jakie podali nauczyciele dotyczące własnego doskonalenia to: "Metoda badawcza jako przykład aktywizujących metod nauczania w przedmiotach przyrodniczych", "Uczymy myślenia. Zadania na lekcje z przedmiotów przyrodniczych".

Nauczyciele odpowiadali na pytanie „Jak często wykorzystują technologie internetowe w swojej pracy?” - 2 nauczycieli odpowiedziało, że *bardzo często*. Jako przykłady podali:

- praktyczne wykorzystanie programów do przygotowywania pomocy dydaktycznych,
- wyszukiwanie filmów, map, obrazów przyrodniczych.

Nauczyciele nie są zainteresowani nauką programowania. Interesuje ich natomiast pracą metodą eksperyment i chcieliby uczestniczyć w takich szkoleniach jak: "Eksperymenty uczniowskie i projekty badawcze na lekcjach przyrody"; doświadczenia i eksperymenty należą do metod aktywizujących, poprzez które dziecko lepiej przyswaja wiedzę", oraz warsztaty dotyczące metod aktywizujących.

- ankieta dla nauczycieli nauczania wczesnoszkolnego:

Ankiety wypełniło 3 nauczycieli. Są to kobiety. Szkolenia, w których uczestniczyły Panie w ostatnich dwóch latach to: Szkolenie nt. "Przygotowanie szkoły do ewaluacji zewnętrznej", "Programować każdy może" - Fundacja Elementarz w Katowicach; "Sposoby na owocną pracę z dzieckiem" - Grupa MAC; ewaluacja wewnętrzna; Procedury organizacji i przebiegu sprawdzianów i egzaminów.

Nauczycielki chciałyby uczestniczyć w konferencjach metodycznych oraz e-konferencjach.

Panie widzą potrzebę współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami np.: poradniami psychologiczno-pedagogicznymi w celu uzyskania opinii przyjęcia dziecka do szkoły lub odroczenia, opinii o pozostawieniu ucznia na drugi rok w tej samej klasie, opinii dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, orzeczenia o niepełnosprawności ucznia i zakwalifikowanie go do klasy terapeutycznej lub nauczania indywidualnego lub kształcenia specjalnego, do przeprowadzenia badań przesiewowych słuchu i badań logopedycznych, otrzymywania diagnozy, opinii indywidualnych uczniów, ich trudności czy zaburzeń.

Kompetencje, które chciałyby Panie doskonalić to: kompetencje kluczowe (porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne, innowacyjność i przedsiębiorczość).

Wsparcie jakiego oczekują to kursy i szkolenia – wskazały na:

- Aktywizacja uczniów w procesie kształcenia,
- Jak radzić sobie z rosnącą agresją i przemocą wśród uczniów,
- Praca z uczniem trudnym wychowawczo,
- Motywowanie uczniów do uczenia się,
- Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- Praca z uczniem sprawiającym problemy wychowawcze.

Dwie z ankietowanych nauczycielek *często* na swoich lekcjach wykorzystują technologie informatyczne, a jedna Pani *rzadko*. Jako przykłady podano:

- praktyczne wykorzystanie programów do przygotowywania pomocy dydaktycznych,
- wyszukiwanie materiałów w postaci zdjęć, filmów, obrazów, nagrań dźwiękowych,
- bajki multimedialne,
- korzystanie z internetowych programów dla dzieci klas I-III w celach edukacyjnych i relaksacyjnych,
- wykorzystywanie e-podręczników, wyszukiwanie ciekawych scenariuszy zajęć, filmów, prezentacji multimedialnych,
- prezentacja uczniom multimedialnych bajek,
- korzystanie z zasobów Internetu, gier multimedialnych, korzystanie z forów przedmiotowych, dzielenie się doświadczeniami i korzystanie z pomysłów innych.

Z ankiety wynika, że nie ma zainteresowania nauką programowania i eksperymentu. Inne potrzeby to: studia podyplomowe, kursy językowe.

-- ankieta dla nauczycieli innych przedmiotów:

Ankietę wypełniło 16 nauczycieli, 11 kobiet i 5 mężczyzn. Nauczane przez nich przedmioty to: historia, język angielski, język polski, język niemiecki, muzyka, religia i nauczycieli wychowania fizycznego. W ostatnich dwóch latach nauczyciele uczestniczyli w następujących szkoleniach: Zmiany w prawie oświatowym; Ewaluacja wewnętrzna; Procedury organizowania i przeprowadzania sprawdzianu i egzaminu; Zagrożenia narkomania; Programować każdy może; Wykorzystanie tablicy multimedialnej w praktyce; Podnoszenie jakości kształcenia w zakresie umiejętności określonych w podstawie programowej ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności w zakresie matematyki - warsztaty. Ponadto: Jak wkręcić uczniów w uczenie się przy wsparciu TIK i nie tylko; wykłady online o ADHD, Matematyka pomysłem rysowana – o roli rysunku w nauczaniu matematyki; Organizacja sprawdzianów i egzaminów gimnazjalnych; Ewaluacja wewnętrzna i zewnętrzna; szkolenia z Programu Rozwoju Poznawczego „Klucz do uczenia się” w zakresie modułu „Matematyka”.

Były też szkolenia wewnątrzszkolne: "Proces wspomaganie rozwoju szkoły" oraz "Interpretacja opinii i orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznej".

Ankietowani nauczyciele wskazali, że chcieliby uczestniczyć w następujących formach doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych, takich jak:

- szkolenia, warsztaty, szkolenia online, e-konferencje,
- samokształcenie (artykuły, książki metodyczne, Internet), lekcje koleżeńskie, praca zespołów przedmiotowych,
- konferencje metodyczne,
- udział w pokazowych lekcjach prowadzonych przez liderów.

Ankieta wykazała, że 14 osób widzi potrzebę współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami np.: poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi instytucjami w następującym zakresie: - diagnozowania uczniów, konsultacji, porad, wymiany doświadczeń,

- metodyki pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- diagnozy uczniów w zakresie dysfunkcji, zasady udzielania pomocy dla uczniów z dysfunkcjami,
- pomocy dla uczniów pochodzących z rodzin niewydolnych wychowawczo.

Nauczyciele chcieliby kształcić kompetencje kluczowe (13 osób), kompetencje w zakresie pracy metodą eksperymentu dot. przedmiotów przyrodniczych (1 osoba), kompetencje informatyczne (12 osób), kompetencje w zakresie programowania (2 osoby). Wskazane przez nauczycieli formy współpracy: kursy i szkolenia (16 osób), studia podyplomowe (2 osoby), sieci współpracy, realizacja programów wspomaganie (2 osoby).

Własne potrzeby wskazane przez nauczycieli w zakresie form doskonalenia to:

- motywowanie uczniów do nauki języków obcych,
- strategie uczenia się i zapamiętywania,
- podniesienie poziomu czytelnictwa w klasach starszych,
- praca z uczniem zdolnym oraz praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- wykorzystanie programów multimedialnych podczas zajęć.

Technologię internetową nauczyciele tej grupy wykorzystują: *rzadko* (2 osoby), *często* (9 osób) i *bardzo często* (5 osób). Możliwości wykorzystania technologii internetowej przez nauczycieli to:

- wykorzystanie scenariuszy do zajęć i akademii, wykorzystanie programów komputerowych do pracy, korzystanie z różnych scenariuszy, konspektów, bazy danych,
- dzielenie się wiedzą z innymi, możliwość promowania swoich osiągnięć oraz osiągnięć szkoły, e-podręcznik,
- wyszukiwanie materiałów potrzebnych do pracy, korzystanie z tablicy interaktywnej,
- tematyczne prezentacje multimedialne, gry dydaktyczne, multimedialne,
- opracowanie materiałów dydaktycznych: testy, sprawdziany, kartkówki, wszelkie ćwiczenia, - sporządzanie scenariuszy zajęć, korzystanie z zasobów sieci internetowej w celu przygotowania się do zajęć,
- wyszukiwanie, gromadzenie i selekcionowanie i informacji na potrzebne tematy,
- innowacyjność, wykorzystanie filmów nt. doświadczeń chemicznych, których nie można wykonać w warunkach szkolnych, programów o ciekawostkach przyrodniczych do wykorzystania na lekcjach.

Nauką programowania jest zainteresowanych 6 osób, pozostali (10) nie są zainteresowani.

Ad 9) analiza kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania rodziców Szkoły:

Ankietowani rodzice to w większości kobiety (27) – 81%, pozostali to mężczyźni (9) – 19%. Według rodziców ważne jest, aby ich dzieci uczestniczyły w następujących zajęciach:

- matematyka (11 wskazań),
- przyroda (6),
- sportowe (3),
- język angielski (6),

- zajęcia komputerowe (2).

Zajęciach dodatkowe wskazane przez rodziców, w których obecnie uczestniczą dzieci:

- sportowe (15 wskazań),
- język polski (7),
- zajęcia muzyczne (8),
- zajęcia techniczne (4),
- dydaktyczno- wyrównawcze (7),
- zajęcia czytelnicze (4).

Rodzice uważają, że przedmioty sprawiające dzieciom problem to:

- żadne (16),
- matematyka (14),
- przyroda (12),
- język polski (9),
- język angielski (2).

Istnieje też potrzeba zdobycia przez dzieci dodatkowej wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi programów komputerowych. Stwierdziło tak 31 osób (86%), nie 7 osób (14%). Na potrzebę zdobycia przez dziecko dodatkowej wiedzy i umiejętności w zakresie programowania wskazało 29 rodziców (81%), a dodatkowej wiedzy i umiejętności w zakresie przedmiotów przyrodniczych 29 (81%).

Ad 10) analiza kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania uczniów Szkoły:

Ankietowani uczniowie Szkoły Podstawowej w Króliku Polskim to w dziewczęta (19), pozostali to chłopcy - 22. Podali oni, że biorą udział w różnych zajęciach dodatkowych. Najczęściej wymieniano:

- zajęcia sportowe (19 wskazań),
- język polski (12),
- zajęcia plastyczne (10),
- język angielski i zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze (po 8),
- zajęcia techniczne (6),
- przyroda (7),
- matematyczne (4).

Uczniowie wymienili także zajęcia, w których chcieliby uczestniczyć. Wskazano:

- zajęcia informatyczne i SKS (po 8 wskazań),
- komputerowe i przyrodnicze (po 7),
- matematyczne (6),
- historyczne i plastyczne (po 3),
- taneczne (2).

Uczestnicy ankiet określili w ankiecie nazwy przedmiotów, które sprawiają im problemy. Najczęściej wymieniane to:

- matematyka (22 wskazania),
- przyroda(12),
- język polski (10),
- język angielski (2),

- nie ma problemów (17 osób).

31 uczniów (76%) ankietowanych jest zainteresowanych zdobyciem wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi programów komputerowych, a 33 (80%) chciałoby zdobyć wiedzę i umiejętności w zakresie programowania.

Na pytanie „Czy jesteś zainteresowany/zainteresowana poznawaniem świata poprzez naukę przedmiotów przyrodniczych?” *tak* odpowiedziało 34 uczniów (83%), *nie* 7 (17%).

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy

1. Problemem w Szkole są niskie wyniki ze sprawdzianu w części matematyczno-przyrodniczej, niskie oceny z matematyki i przyrody. Uczniowie mają problem z wykorzystaniem wiedzy w praktyce i kreatywnym rozwiązywaniem problemów.

2. Brak jest pracowni przyrodniczej i w związku z tym ograniczona jest możliwość wykonywania doświadczeń i eksperymentów. Uczniowie nie potrafią wykorzystać posiadanej wiedzy w praktyce.

3. Problemem Szkoły są również niskie kompetencje nauczycieli w zakresie korzystania z technologii informacyjnych.

4. Szkoła posiada przestarzały sprzęt multimedialny, niespełniający współczesnych standardów w nauczaniu, brak pomocy dydaktycznych i oprogramowania umożliwiającego korzystanie z TIK, jak również brak środków finansowych na zakup odpowiednich pomocy dydaktycznych.

5. Dyrektor wskazał ogromne potrzeby dotyczące wyposażenia pracowni przyrodniczej, niezbędne do zwiększenia atrakcyjności zajęć lekcyjnych i poprawy wyników nauczania, jak również listę sprzętu koniecznego do zakupu wynikającego z potrzeb szkoły, ale wykraczającego ponad standardy wyposażenia pracowni MEN.

6. Istnieje też potrzeba zdobycia przez dzieci dodatkowej wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi programów komputerowych, dodatkowej wiedzy i umiejętności w zakresie programowania i w zakresie przedmiotów przyrodniczych, na co wskazują zarówno uczniowie jak i rodzice.

Mając na uwadze powyższą *Informację z diagnozy*, dotyczącą Szkoły Podstawowej w Króliku Polskim, a w szczególności wnioski z przeprowadzonej diagnozy obrazujące:

- 1) kluczowe problemy występujące w Szkole, tj. niski poziom wyników nauczania w latach 2012-2015, brak sukcesów w konkursach przedmiotowych, zwłaszcza z przedmiotów przyrodniczych, niedostateczny poziom kompetencji nauczycieli w zakresie wykorzystania TIK oraz metody eksperymentu, niedoposażone pracownie i przestarzały sprzęt, co utrudnia prowadzenie zajęć opartych na metodzie eksperymentu;
- 2) przyczyny zdefiniowanych powyżej problemów, a mianowicie mało skuteczne metody nauczania, niewystarczający poziom wykorzystania nowoczesnych technologii;
- 3) potwierdzenie opisanych problemów z wielu źródeł: OKE w Krakowie (wyniki sprawdzianu), Podkarpackiego Kuratora Oświaty (wyniki ewaluacji zewnętrznej) Dyrektora Szkoły, nauczycieli oraz uczniów i ich rodziców,

należy uznać, że typem wsparcia, który powinien być realizowany w Szkole jest:

- typ drugi: Tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu,
- typ trzeci: Wsparcie na rzecz zwiększenia wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania oraz rozwijania .

Wsparciem powinno zostać objętych 30 uczniów, w tym 1 uczeń z niepełnosprawnością.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ W RYMANOWIE
Przybyła - Ostap
Krystyna Przybyła-Ostap

INFORMACJA Z DIAGNOZY

przeprowadzonej w dniach od 11 kwietnia do 5 maja 2016 r.

w Szkole Podstawowej wchodzącej w skład Zespołu Szkół Publicznych w Milczy

1. Zespół : Diagnozę przeprowadził zespół w składzie: *Beata Kozerska - Szewczyk - Dyrektor Zespołu Szkół Publicznych w Milczy oraz Jolanta Śnieżek – nauczyciel konsultant Podkarpackiego Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie Oddział w Krośnie.*

2. Zakres diagnozy : Diagnoza obejmuje obszary organizacyjny i dydaktyczny pracy szkoły.

3. Cele badań : głównymi celami badań było określenie:

- 1) jaki jest stan badanych obszarów;
- 2) jaki jest stan wyposażenia pracowni specjalistycznych;
- 3) jaki jest stan wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania oraz rozwijania kluczowych kompetencji;
- 4) jakie są zasoby kadrowe szkoły;
- 5) jakie są możliwości zmian obecnego stanu rzeczy.

Opis przebiegu badania

Badanie prowadzono z wykorzystaniem zarówno jakościowych, jak i ilościowych technik badawczych. Podczas spotkania w dniu 11 kwietnia 2016 r. z dyrektorem Zespołu Szkół Publicznych w Milczy p. Beatą Kozerską - Szewczyk ustalono zasady przeprowadzenia diagnozy i omówiono sposoby prowadzenia badań z wykorzystaniem platformy Moodle. W ramach badań przeprowadzono:

- 1) analizę danych w zakresie ogólnych informacji o szkole, zebranych w oparciu o dokumentację Szkoły, w tym wykazy kadry, uczniów oraz dane statystyczne;
- 2) wywiad z dyrektorem w zakresie informacji o pracy szkoły. Zastosowano kwestionariusz wywiadu zawierający 38 pytań, w tym 20 pytań otwartych. W pozostałych pytaniach (18), w pięciu przypadkach zaproponowano ustosunkowanie się do podanej kafeterii odpowiedzi;
- 3) analizę danych statystycznych szkoły z zastosowaniem arkusza programu Excel;
- 4) analizę danych w zakresie kwalifikacji kadry pedagogicznej z zastosowaniem arkusza programu Excel, dla zobrazowania kwalifikacji wszystkich nauczycieli w każdym typie szkoły, wchodzącym w skład zespołu;
- 5) analizę danych dotyczących wyposażenia szkoły (wyposażenie klasopracowni) z zastosowaniem arkusza programu Word, zawierającego w szczególności listy sprzętu i programów koniecznych do zakupu, co wynika ze standardów wyposażenia pracowni oraz z potrzeb Szkoły wykraczających ponad te standardy;
- 6) analizę danych dotyczących wyników nauczania i ewaluacji z zastosowaniem arkusza programu Word, zawierającego wyniki i analizy ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej oraz osiągnięcia uczniów szkoły;
- 7) analizę danych dotyczących wyników egzaminów zewnętrznych z zastosowaniem arkusza programu Word, zawierającego wyniki sprawdzianu za lata 2013-2015 oraz ich porównanie z wynikami szkół tego typu w gminie, powiecie i województwie;
- 8) analizę kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania nauczycieli szkoły, skierowanych do nauczycieli przedmiotów przyrodniczych, edukacji wczesnoszkolnej i pozostałych, zawierającego 9 pytań otwartych. W innych 7 pytaniach poproszono o ustosunkowanie się do zaproponowanej kafeterii odpowiedzi;

- 9) analizę kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania rodziców szkoły, zawierającego 7 pytań, w tym 3 pytania otwarte. Ze względu na wielkość Szkoły kwestionariusz skierowany został do 42 rodziców;
- 10) analizę kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania uczniów szkoły, zawierającego 7 pytań, w tym 3 pytania otwarte. Ze względu na wielkość Szkoły kwestionariusz skierowany został do 40 uczniów;

Opis wyników badań

W ramach badań pozyskano następujące informacje.

Ad 1) analiza danych w zakresie ogólnych informacji o szkole:

Pierwsze wzmianki o działalności oświatowej na terenie wsi Milcza sięgają roku 1856. Szkoła Podstawowa w Milczy stanowi integralną część Zespołu Szkół Publicznych w Milczy, dla którego organem prowadzącym jest Gmina Rymanów. W skład Zespołu oprócz szkoły podstawowej wchodzi punkt przedszkolny „Wesołe Maluchy”, oddział przedszkolny i gimnazjum. Szkoła mieści się w budynku składającym się z czterech segmentów, I – z 1885 r., II - z 1960 r., III- z 1995 r. oraz IV- z 2014 r.

Baza szkoły jest zróżnicowana. W szkole jest pracownia komputerowa, biblioteka, świetlica, sala gimnastyczna z kompletnym zapleczem oraz sala widowiskowa. Brakuje klasopracowni. Niektóre sale lekcyjne wyposażone są w rzutniki multimedialne, laptopy, a dwie dodatkowo w tablice interaktywne, co ułatwia pracę z e-bookami oraz pozwala na prowadzenie lekcji nowatorskimi metodami. Trzecią tablicę interaktywną zainstalowano w sali, z której mogą korzystać uczniowie klas I-III.

Ze względu na brak pracowni przyrodniczej nauczyciele często korzystają z multimedii, rzutnika oraz tablicy interaktywnej w innych salach lekcyjnych.

Niektórzy uczniowie mają poważne problemy z przyswojeniem wiedzy i umiejętności oraz wykorzystania ich w praktyce. Jakość kształcenia informatycznego przedstawia się dobrze, uczniowie mają dostęp do pracowni, korzystają z programów multimedialnych, realizują zadania wynikające z podstawy programowej, jednak sprzęt w pracowni pochodzi z 2007 r. i jest przestarzały. Uczniowie nie uczestniczą w zajęciach programowania.

W szkole realizowane są własne i innowacyjne programy nauczania, natomiast nie był realizowany program związany z nauczaniem programowania, nie ma zaplecza technicznego do realizacji zadań z tego zakresu, a nauczyciele nie zostali do tego przygotowani. Szkoła realizuje projekt w partnerstwie z innymi placówkami oraz podmiotami dysponującymi potencjałem do prowadzenia działań projektowych. Nie brano jednak udziału w programie Cyfrowa Szkoła.

Szkoła posiada wspólnie wypracowaną koncepcję pracy, opartą na diagnozie potrzeb rozwojowych uczniów, możliwości lokalowych szkoły oraz oczekiwań rodziców i środowiska. Wszystkie działania szkoły podporządkowane są misji szkoły - „Każdy uczeń naszej szkoły ma równe szanse życiowe”. Zespół Szkół Publicznych w Milczy uznaje za swoją misję kształcenie uczniów, wyposażenie ich w umiejętności niezbędne do funkcjonowania w dynamicznie rozwijającym się świecie, a w szczególności do dalszego zdobywania wiedzy. Szkoła, harmonijnie realizując funkcję dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, dąży do wprowadzenia młodych ludzi w różnorodne dziedziny życia i nauki, a także stara się zapewnić możliwość atrakcyjnego spędzania czasu, rozrywki i odpoczynku.

Szkoła czuje się odpowiedzialna za zaspokajanie potrzeb dzieci i młodzieży, za wprowadzanie jej do życia w społeczeństwie kulturze polskiej. Dąży do przygotowania uczniów do samodzielnego myślenia i działania we współczesnym świecie. Szkoła szanuje uczucia religijne uczniów, kształtuje uczniów wrażliwych, tolerancyjnych, dbających o wartości moralne. Uczniowie wdrażani są do aktywności i odpowiedzialności za własny rozwój oraz uczeni szacunku dla dobra wspólnego.

Szkołą i jej uczniowie wykonują prace na rzecz środowiska lokalnego poprzez działalność wolontariatuszy, organizowanie imprez kulturalnych, edukacyjnych i sportowych, kreowanie pozytywnego wizerunku szkoły, promowanie jej poprzez opracowanie i wydawanie folderów, prezentacje multimedialne, zaangażowanie w lokalnie organizowane akcje, a także w prasie lokalnej.

Ad 2) wywiad z dyrektorem w zakresie informacji o pracy szkoły:

Dyrektor wskazał, że problemem w szkole są niskie wyniki ze sprawdzianu w części matematyczno-przyrodniczej oraz niskie oceny z matematyki i przyrody. Uczniowie mają problem z wykorzystaniem wiedzy w praktyce i kreatywnym rozwiązywaniem problemów.

Widoczny jest brak dostatecznego zaangażowania się rodziców w proces dydaktyczny, niekonsekwencja rodziców i niemoc w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych. Przyczyną tej sytuacji jest brak motywacji uczniów do nauki i poczucia odpowiedzialności za swoje wyniki, jak również, brak systematyczności w uczeniu się i odrabianiu zadań domowych. Problemem jest również nieumiejętność uczenia się, niechęć do podejmowania trudniejszych wyzwań. Rodzice uczniów, którzy mają problemy w nauce nie współpracują ze Szkołą.

Powodem zaistniałej sytuacji są również niedostateczne umiejętności nauczycieli w pracy dydaktyczno – wychowawczej. Działania nauczycieli i uczniów muszą być skierowane na to, aby zmienić zaistniałą sytuację, to znaczy należy wzmocnić motywację, tak aby osiągnęli lepsze oceny oraz lepsze wyniki w egzaminach zewnętrznych. Ważne jest by uczniowie nauczyli się metod skutecznego uczenia się oraz aby potrafili zastosować zdobytą wiedzę w praktyce, poznali technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK).

Sposobem na rozwiązanie problemów jest zorganizowanie i udział uczniów w zajęciach dodatkowych z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, programowania, ciekawa oferta zajęć dodatkowych prowadzonych metodami eksperymentu, zajęcia lekcyjne prowadzone kreatywnie i z zastosowaniem innowacji oraz technologii TIK, a także pogadanki dla rodziców i szkolenia dla nauczycieli.

Dyrektor wskazał, że należy doskonalić u uczniów kompetencje kluczowe (porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, umiejętności uczenia się, kompetencje społeczne, innowacyjność i przedsiębiorczość), a także kompetencje w zakresie przedmiotów przyrodniczych i informatycznych.

U nauczycieli należy doskonalić kompetencje kluczowe, kompetencje w zakresie pracy metodą eksperymentu dot. przedmiotów przyrodniczych (przyroda, fizyka, chemia, geografia, biologia) oraz kompetencje informatyczne. Na dzień dzisiejszy nie ma potrzeby zdobywania przez nauczycieli dodatkowych kwalifikacji. Natomiast formy doskonalenia powinny dotyczyć szkoleń i pracy w sieci współpracy, realizacji programów wspomagania, staży i praktyk, wykorzystania nowoczesnych narzędzi, metod i form wypracowanych w projektach 2007-2013 POKL oraz współpraca ze specjalistycznymi ośrodkami. Wskazane szkolenia i kursy dla nauczycieli: umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne, innowacyjność i przedsiębiorczość - 15 osób, kompetencje w zakresie pracy metodą eksperymentu - 7 osób, kompetencje informatyczne - 15 osób. Szkolenia z zakresu programowania powinien prowadzić ekspert z tej dziedziny. W szkole nie był dotychczas realizowany program wspomagania i dyrektor oczekuje wsparcia w tym zakresie.

Z informacji od Dyrektora wynika, że szkoła współpracuje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w zakresie:

- diagnozowanie zaburzeń u uczniów, wydawania opinii i orzeczeń,
- organizacji dyżuru logopedy z PPP,
- prowadzenie w Szkole terapii dla dzieci z zaburzeniami mowy,
- realizacja programu profilaktycznego „Żyj zdrowo i bezpiecznie” dla uczniów z klasy V SP,
- udział uczniów w badaniach przesiewowych słuchu i mowy,
- pedagogizacja rodziców.

Efektom jest pomoc nauczycielom, rodzicom, jak i uczniom w rozpoznawaniu deficytów rozwojowych i planowaniu działań wspierających edukację ucznia oraz dostosowanie wymagań do jego potrzeb i możliwości, motywacja do pracy, radzenie sobie ze stresem.

Szkoła współpracuje z Ośrodkiem Rehabilitacyjno Edukacyjno Wychowawczym w celu pomocy niepełnosprawnym, bierze udział w corocznych obchodach Dnia Godności Osoby Niepełnosprawnej, we wspólnych zajęciach, efektem czego jest rozwijanie tolerancji dla niepełnosprawności innych ludzi, poczucia akceptacji, budzenie wrażliwości i empatii, integracja z dziećmi niepełnosprawnymi. W Zespole nie występują bariery w dostępie do edukacji dla osób niepełnosprawnych, czy równego dostępu do kształcenia dla kobiet i mężczyzn. Realizowane były projekty przedmiotowe i interdyscyplinarne, natomiast planowane jest wdrożenie nowych form i programów nauczania dotyczących metody eksperymentu, zajęć innowacyjnych, czy realizacji zajęć w klasach o nowatorskich rozwiązaniach programowych, organizacyjnych lub metodycznych z wykorzystaniem TIK, metod eksperymentu, projektu zwłaszcza w klasach młodszych.

Szkoła planuje organizację kółek zainteresowań z poszczególnych przedmiotów, warsztatów, laboratoriów dla uczniów, zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, dodatkowo zajęcia komputerowe z nauką programowania.

W szkole podstawowej nie funkcjonuje i nie planuje się natomiast organizacji doradztwa edukacyjno-zawodowego. Prowadzone są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla uczniów, zarówno w klasach nauczania początkowego jak i w klasach IV - VI. Zajęcia te prowadzone są dla uczniów mających trudności w nauce z powodu niesystematycznej pracy lub nieobecności w szkole. Uczniowie ci mieli możliwość wyrównywania braków w wiadomościach i umiejętnościach szkolnych, utrwalania umiejętności czytania, pisania i liczenia w zakresie czterech działań matematycznych. Głównym celem zajęć było wyrównywanie szans edukacyjnych oraz eliminacja niepowodzeń szkolnych poprzez indywidualizację procesu kształcenia, rozbudzanie motywacji do pracy, stosowanie zróżnicowanych i ciekawych ćwiczeń w warunkach innych niż podczas zajęć lekcyjnych. Uczniowie doskonalili technikę czytania - poprzez ciche czytanie ze zrozumieniem, czytanie głośne z dykcją i zrozumieniem, a także pisanie poprzez utrwalanie zasad ortograficznych, układania wyrazów i zdań z rozsypanek, uzupełniania tekstu z lukami, wyróżniania poznanych części mowy. Z matematyki uczniowie utrwalali tabliczkę mnożenia, działania na liczbach naturalnych i ułamkach, rozwiązywali typowe zadania, uczyli się podstawowych konstrukcji. Uczniowie pracowali indywidualnie, w parach i zespołach. Każdy na miarę swoich możliwości i w swoim tempie.

Poza tym szkoła organizuje zajęcia rozwijające uzdolnienia dla uczniów, są to zajęcia z języka angielskiego, j. polskiego, matematyki, przyrody, sportowe, taneczne, artystyczne. Szkoła wykorzystuje możliwości technologii informacyjnej i komunikacyjnej w nauczaniu wszystkich przedmiotów.

Ad 3) analiza danych statystycznych szkoły:

W skład Zespołu Szkół Publicznych w Miłczy wchodzi Szkoła Podstawowa i Gimnazjum. Szkoła Podstawowa liczy 78 uczniów, w tym na I etapie edukacyjnym 40 uczniów: w klasie I - 17 (11 dziewcząt i 6 chłopców), w klasie II - 10 uczniów (6 dziewcząt i 4 chłopców) w klasie III - 13 uczniów (6 dziewcząt i 7 chłopców). W przyszłym roku szkolnym uczniami I klasy SP może zostać 8 uczniów.

Na II etap edukacyjny jest 38 uczniów: w klasie IV – 16 (10 dziewcząt i 6 chłopców), klasie V - 11 uczniów (6 dziewcząt i 5 chłopców).

W Gimnazjum, czyli na III etapie edukacyjnym uczy się 35 uczniów.

Liczba oddziałów: Szkoła Podstawowa - 6, Gimnazjum - 3.

W Szkole nie ma uczniów niepełnosprawnych, 27 ma problemy w nauce, 32 to uczniowie zdolni, 5 uczniów osiąga niezadowolające wyniki z przedmiotów przyrodniczych. W SP przebadanych i posiadających opinie z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej jest 4 uczniów. W szkole podstawowej funkcjonują zespoły dydaktyczno-wyrównawcze i inne zajęcia wspomagające uczniów z trudnościami w nauce. Prowadzone są również przez nauczycieli zespoły (kółka) rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów.

Ad 4) analiza danych w zakresie kwalifikacji kadry pedagogicznej:

W Zespole Szkół Publicznych w Miłczy pracuje 23 nauczycieli. W Szkole Podstawowej 19, a w Gimnazjum 17. Liczba nauczycieli pracujących w innych szkołach: SP - 5, G – 5, inne - 5. G – 17. W SP pracuje 14 kobiet i 5 mężczyzn w G 12 kobiet i 5 mężczyzn, w tym na pełnym etacie 2 osoby w SP i 1 w G. Liczba zatrudnionych nauczycieli uczących przedmiotów przyrodniczych: SP - 1, G - 4.

Nauczyciele posiadają następujące stopnie awansu zawodowego:

- dyplomowany: SP - 14, G – 12,
- mianowany: SP - 4, G – 3,
- kontraktowy - SP – 1, G – 2,
- stażysta: brak.

Wykształcenie nauczycieli:

- wyższe zawodowe: SP - 1, G – 1,
- wyższe magisterskie: SP - 18, G – 16.

Nauczyciele ukończyli studia podyplomowe i kursy kwalifikacyjne: zarządzanie oświatą, informatyka, matematyka, edukacja wczesnoszkolna, logopedia, filologia polska, bibliotekoznawstwo, przyroda, sztuka, terapia pedagogiczna, WDŻ.

Ad 5) analiza danych dotyczących wyposażenia szkoły (wyposażenie klasopracowni):

Szkoła posiada 3 sale edukacji wczesnoszkolnej i 1 klasopracownię informatyczną. Nie posiada klasopracowni przedmiotów przyrodniczych. Nie posiada też zestawów przenośnych komputerów z zainstalowanym systemem operacyjnym, z dostępem do oprogramowania komputerowego, z oprogramowaniem antywirusowym, oprogramowaniem zabezpieczającym w przypadku kradzieży, oprogramowaniem do zarządzania, oprogramowaniem zabezpieczającym przed dostępem treści niepożądanych, oprogramowaniem zabezpieczającym szkolne urządzenia sieciowe.

Szkoła posiada stały bezprzewodowy dostęp do Internetu (10 Mb) jednak Dyrektor wskazuje na to, że mógłby być szybszy transfer. Szkoła zapewnia komputery przenośne do indywidualnego użytku służbowego nauczycieli, jest ich 3. W szkole są miejsca, w których uczniowie korzystają z Internetu w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Brak jednak zestawów przenośnych komputerów do prezentacji treści edukacyjnych z wykorzystaniem wielkoformatowych, niskoemisyjnych, interaktywnych urządzeń do projekcji obrazu i emisji dźwięku.

W szkole nie ma pracowni przyrodniczej, ale z pomocy dydaktycznych i sprzętu korzysta się w salach lekcyjnych. Sprzęt niezbędny do przeprowadzania doświadczeń, eksperymentów, obserwacji, tzn. przyrządy pomiarowe, optyczne, szkło laboratoryjne, szkiełka mikroskopowe, odczynniki lub substancje chemiczne, środki czystości jest niewystarczający. W związku z tym, że szkoła nie posiada pracowni przyrodniczej nie ma możliwości przeprowadzanie doświadczeń, eksperymentów, czy obserwacji.

W latach 2014-2015 zakupiono ze środków własnych 6 laptopów i rzutnik, w latach 2013-2015 z dofinansowania ze środków unijnych, szkoła wzbogaciła się o 2 laptopy, 2 rzutniki multimedialne, 6 tabletek i 3 tablice interaktywne. Sprzęt, który jest potrzebny w szkole to mikroskop z kamerą USB, pompa próżniowa i 15 podświetlanych globusów konturowych, szkielet człowieka z ruchomymi częściami (pomocze te uatrakcyjnią zajęcia i zostaną wykorzystane na lekcjach przyrody, a także w edukacji przyrodniczej w klasach I-III). Potrzebny jest teleskop soczewkowy pozwalający na prowadzenie obserwacji wizualnych planet i Księżyca. Poza tym 15 mikroskopów w wersji zasilanej z sieci lub z baterii wraz z wyposażeniem. Pomocze te zostaną wykorzystane do prowadzenia obserwacji, na przyrodzie i w edukacji przyrodniczej w klasach I- III. W celu uatrakcyjnienia lekcji, możliwość pokazania doświadczeń, których nie można przeprowadzić w warunkach szkolnych niezbędne jest doposażenie szkoły w dodatkowy laptop, rzutnik i ekran oraz programy wynikające ze standardów wyposażenia pracowni MEN.

Ad 6) analiza danych dotyczących wyników nauczania i ewaluacji:

W szkole podstawowej przeprowadzono ewaluację zewnętrzną w terminie od 12 do 25 listopada 2014 r. Była to ewaluacja problemowa i dotyczyła wymagań: „Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów” oraz „Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi”. Uzyskano następujące wyniki: pierwsze wymaganie - poziom B (wysoki stopień wypełniania wymagania), drugie - poziom A (bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania). Sformułowano stosowne wnioski.

Po przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej sformułowano wnioski i rekomendacje, w tym m.in.:

1. Nadal stosować aktywizujące metody pracy, częściej pracować metodą projektu. Zachęcać uczniów do samokształcenia, systematyczności i rzetelności wykonywanych zadań.
2. Większą uwagę skupić na uczniach zdolnych, ich zainteresowaniach i organizować dla nich zajęcia pozalekcyjne poszerzające ich zainteresowania i zdolności.
3. Podnieść jakość kształcenia w zakresie umiejętności określonych w podstawie programowej w szkole podstawowej zwłaszcza w zakresie matematyki.

Rada pedagogiczna poddała analizie wyniki nauczania w roku szkolnym 2014/2015 i sformułowano następujące rekomendacje ogólne, w tym: „Wdrażanie uczniów do samodzielnego projektowania i przeprowadzania doświadczeń oraz analizy ich wyników, a także formułowania wniosków na podstawie

przeprowadzanego rozumowania. Są to umiejętności ponadprzedmiotowe, które służą kształtowaniu postawy poznawczej oraz przygotowują uczniów do rozwiązywania problemów.”

Według informacji uzyskanych od Dyrektora Zespołu, uczniowie nie osiągnęli żadnych sukcesów w konkursach przedmiotowych organizowanych przez Kuratorium Oświaty w Rzeszowie. W konkursie drużynowym uczniowie osiągnęli 3 miejsce w tenisie stołowym, w zawodach gminnych o Puchar Burmistrza, I miejsce i awans do zawodów rejonowych (III miejsce w 2015 r.). Ponadto w konkursie powiatowym - II miejsce drużynowo w Konkursie o bezpieczeństwie w ruchu drogowym (2015 r.) oraz w Powiatowym Konkursie Plastycznym „Mamo, tato ... nie pal”.

Ad 7) analiza danych dotyczących wyników egzaminów zewnętrznych:

Szkoła Podstawowa w Miłczy w roku 2013 ze sprawdzianu uzyskała 5 stanin, (56 %), w 2014 roku uzyskała (56,8%), co odpowiadało wówczas 4 staninowi, a w 2015 uzyskała 2 stanin (54%). Są to wyniki o kilka punktów procentowych niższe niż średni wynik w gminie, powiecie i województwie, a w roku 2015 te wyniki są niższe nawet o 13-14 punktów procentowych.

Ad 8) analiza kwestionariuszy ankiet diagnozujących potrzeby i oczekiwania nauczycieli szkoły:

Ankieta dla nauczycieli przedmiotów przyrodniczych:

Ankieta wypełniło 5 nauczycieli (w tym jeden mężczyzna), uczących przyrody, matematyki, fizyki. W ostatnich dwóch latach uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- podniesienie poziomu higieny pracy,
- zapoznanie z ofertą wydawniczą na rok szkolny 2015/2016 (Nowa Era),
- przygotowanie do e-kształcenia,
- „Egzamin i sprawdzian – zmiany,
- realizacja podstawy programowej,
- „Szkoła dobrego wychowania” kurs e-learningowy,
- szkolenie na temat zmian w statucie,
- warsztaty i konferencje przedmiotowe, organizowane przez wydawnictwo GWO i Nowa Era,
- kurs kwalifikacyjny "Zarządzanie w oświacie",
- szkolenia związane z udziałem w projekcie "Potrafię, wiem, znam, radę sobie dam",
- platforma e-learningowa,
- organizowane przez GWO: Udowodnij, że NIE! Udowodnij, że TAK!; Popchnąć do myślenia!; Jak pracować z uczniami o różnych uzdolnieniach matematycznych; Matematyka bez kompleksów - jak uczy my i co możemy jeszcze poprawić; "Zabawy animacyjne w pracy z uczniem", wykorzystanie tablicy interaktywnej, "Techniki plastyczne".

Nauczyciele określili formy doskonalenie umiejętności i kompetencji naukowo-technicznych, społecznych, które powinny doskonalić inicjatywność i przedsiębiorczość oraz umiejętności komunikacyjne, rozpoznawania i kierowania emocjami uczniów, budowania dobrych relacji z innymi, ustalania i osiągania pozytywnych celów a także ograniczania destrukcyjnych czy agresywnych zachowań. Wskazali na konkrety, a to: szkolenia na temat mnemotechnik i technik skutecznego uczenia się, kompetencji społecznych, eksperymentów, TIK, doskonalenie w zakresie programowania.

Nauczyciele uznali, że formy doskonalenia powinny także dotyczyć pracy z uczniem słabym. Wszyscy nauczyciele widzą potrzebę współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami np.: poradniami psychologiczno-pedagogicznymi. Współpraca ta powinna przybierać formę spotkań integracyjnych, zabaw z dziećmi niepełnosprawnymi, kursów, szkoleń. Jak również pomocy w określaniu metod pracy i nauki z dziećmi z dysfunkcjami, funkcjonowanie uczniów w środowisku, prowadzenie specjalistycznych zajęć dla dzieci, stały kontakt ze specjalistą. Chodzi także o udzielanie właściwej pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, w celu określenia, jakiego wsparcia uczeń potrzebuje, aby właściwie funkcjonować w społeczności szkolnej.

Inne potrzeby to wprowadzanie skutecznych metod uczenia i zapamiętywania. Trzech na pięciu ankietowanych nauczycieli chciałoby doskonalić swoje kompetencje w zakresie porozumiewania się w językach obcych, matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, umiejętności uczenia się, kompetencje społeczne, innowacyjność i przedsiębiorczość. 4 na 5 nauczycieli chciałoby doskonalić swoje kompetencje w zakresie pracy metodą eksperymentu dot. przedmiotów przyrodniczych, oraz kompetencje informatyczne, zaś 2 wskazało na kompetencje w zakresie programowania. Wszyscy chcieliby uczestniczyć w kursach i szkoleniach, a jeden w studiach podyplomowych.

Podano konkretną tematykę form doskonalenia, w której nauczyciele przedmiotów przyrodniczych chcieliby uczestniczyć, tj.:

- studia podyplomowe z chemii, metody i techniki mobilizujące uczniów do nauki, cyberprzemoc;
- formy zagrożeń w Internecie oraz podstawowe metody ochrony, doskonalenie w zakresie programowania, rozwiązywanie problemów wychowawczych, wspomaganie samodzielności uczniów,
- szkolenia: Techniki szybkiego zapamiętywania, sposoby koncentracji, aktywne metody pracy.

Na pytanie jak często wykorzystują nauczyciele technologie internetowe w swojej pracy, 3 odpowiedziało, że *często*, 2 odpowiedziało, że *bardzo często*. Nauczyciele mają świadomość możliwości wykorzystania technologii internetowej w nauczaniu przyrody, biologii, przy korzystaniu z zasobów dydaktycznych dostępnych w Internecie:

- przy przygotowywaniu prezentacji multimedialnych i innych pomocy na lekcje (arkusze, karty pracy, gry, ciekawe scenariusze lekcji).
- wykorzystywanie filmów instruktażowych, opisujących doświadczenia i eksperymenty, których nie można wykonać na lekcjach,
- korzystanie z e-podręczników,
- praca na platformie e- matematyk oraz innych platformach edukacyjnych,
- prezentacje tematyczne przedstawiające zagadnienia przyrodnicze, ćwiczenia i gry interaktywne z zakresu przyrody.

Ankieta dla nauczycieli nauczania wczesnoszkolnego:

Ankiety wypełniło troje nauczycieli uczących w nauczaniu wczesnoszkolnym, są to kobiety. Szkolenia, w których uczestniczyły Panie w ostatnich dwóch latach to konferencje: Matematyka w kl. I. Czy tak da się uczyć?; Jak motywować uczniów do pracy?; Wspomaganie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym z wykorzystaniem pakietów z cyklu „Kraina przedszkolaka”; Jak pracować i budować relacje z roszczeniowym rodzicem?; Uczyć i zrozumieć dziecko z Zespołem Aspergera; Kształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności przy współpracy rodziców i przedszkola; Jak korzystać z teorii inteligencji wielorakich w przedszkolu?; Stymulowanie rozwoju poznawczego dzieci w wieku przedszkolnym; Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych i multimedii; Nowe wyzwania podstawy programowej SP i Gimnazjum; cyklu „Kraina przedszkolaka”; Kaligrafia XXI w. na tablecie i smartfonie; Po co dzieciom nauka pisania?; Metoda projektu edukacyjnego w realizacji programu upowszechniającego czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży; Praca z dzieckiem wycofanym i nieśmiałym w edukacji wczesnoszkolnej; Sposoby na owocną pracę z dzieckiem oraz Jak wychowawca może uczyć się dziecka według Janusza Korczaka.

Dwoje nauczycieli zadeklarowało, że chciałoby uczestniczyć w formie warsztatów szkoleniowych, a w formie warsztatów i kursów jedna osoba. Wszystko to, aby doskonalić umiejętności i kompetencje zawodowe. Trzy nauczycielki widzą potrzebę współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami np.: poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w zakresie diagnozowania uczniów z zaburzeniami, diagnozowanie uczniów z zaburzeniami rozwojowymi, udziału w szkoleniach, pomoc w praktycznym rozwiązywaniu problemów. Chodzi także o prowadzoną w szkole terapię uczniów mających takie potrzeby z udziałem specjalistów z Poradni. Kompetencje, które chciałyby Panie doskonalić to: kompetencje kluczowe, a więc porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne, innowacyjność i przedsiębiorczość. Wsparcie jakiego oczekują to kursy i szkolenia – wskazało to trzy osoby, jedna dodatkowo wskazała na inne wspieranie - sieci współpracy, realizacja programów wspomagania, staże i praktyki, wykorzystanie narzędzi, metod i form wypracowanych w projektach 2007-2013 PO KL, współpraca ze specjalistycznymi ośrodkami. Podano

konkretną tematykę form doskonalenia zmierzającej do uzyskania praktycznych informacji dotyczących form i metod pracy z dziećmi, uzyskanie praktycznych wskazówek i informacji dotyczących pracy z dziećmi z zaburzeniami i atrakcyjnych form i metod pracy.

Wszystkie ankietowane Panie wskazały na to, że często w swojej pracy wykorzystują technologie internetowe. Dwie z nich możliwości te widzą w pracy z e- dziennikiem, wykorzystaniem tablicy multimedialnej i korzystaniem z e-podręczników. Jedna z ankietowanych wskazała e-warsztaty, e-konferencje, wykorzystanie dziennika elektronicznego, przygotowanie do zajęć, lekcje z multibook.

Panie nie są natomiast zainteresowane nauką programowania, są natomiast zainteresowane wykorzystaniem eksperymentu na swoich lekcjach i w związku z tym, także doskonaleniem w zakresie stosowania eksperymentu. W ankiecie nie wskazano na konkretne kursy i tym samym nie wyjaśniono powodu wyboru (brak odpowiedzi na to pytanie). Wszystkie trzy ankietowane widzą jednak potrzebę w zakresie doskonalenia obejmującego obsługę komputera i urządzeń multimedialnych.

Ankieta dla nauczycieli innych przedmiotów:

Ankieta tę wypełniło 10 nauczycieli, 5 kobiet i 5 mężczyzn. Nauczane przez nich przedmioty to: historia, język angielski, język polski, język niemiecki, muzyka, religia i 3 nauczycieli wychowania fizycznego. W ostatnich dwóch latach nauczyciele uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- Metoda projektu edukacyjnego w realizacji programu upowszechniającego czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży,
- Projekt Innowacyjny *Potrafię, wiem, znam, radę sobie dam*,
- Komputer w pracy nauczyciela,
- szkolenia metodyczne organizowane przez wydawnictwa (języki obce),
- Jak oceniać wiedzę, umiejętności i postępy uczniów,
- szkolenia organizowane przez PCEN: Praca z uczniem tworzącym problemy wychowawcze, Jak motywować ucznia do nauki?, Jak radzić sobie z prowokacyjnymi zachowaniami uczniów, Dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości percepcyjnych uczniów z dysleksją rozwojową w szkole podstawowej i gimnazjum. Postępowanie się narzędziami portalu eTwinning – Desktop i TwinSpace.

Nauczyciele wskazali, że chcieliby uczestniczyć w następujących formach doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych:

- 3 osoby - kursy, warsztaty, konferencje metodyczne,
- 2 osoby - praca w klasach łączonych,
- 1 osoba - różnorodność metod i form pracy na lekcjach gramatyki. Metody i formy pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym,
- 1 osoba - umiejętność komunikacji w grupie. Unikanie zachowań agresywnych wśród rówieśników. Rozpoznawanie i kierowanie swoimi emocjami,
- 1 osoba - warsztaty, szkolenia, konferencje metodyczne motywowanie uczniów do pracy, umiejętności komunikacyjne, interpersonalne, panowanie nad emocjami, szkolenia psychologiczne, konferencje metodyczne, motywowanie uczniów do pracy, umiejętności komunikacyjne,
- 1 osoba- kursy, warsztaty, konferencje metodyczne, różnorodność metod i form pracy na lekcjach muzyki. Umiejętność komunikacji w grupie. Unikanie zachowań agresywnych wśród rówieśników warsztaty, szkolenia, konferencje metodyczne motywowanie uczniów do pracy, umiejętności komunikacyjne, interpersonalne, panowanie nad emocjami, szkolenia psychologiczne, konferencje metodyczne, motywowanie uczniów do pracy, umiejętności komunikacyjne.

Ankieta wykazała, że wszyscy nauczyciele (10 osób) widzą potrzebę współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami np.: poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi specjalistycznymi placówkami w zakresie diagnozowania uczniów, konsultacji, porad, wymiany doświadczeń,

Inne odpowiedzi dotyczyły następujących form pomocy dla nauczyciela: diagnozowania uczniów, konsultacji, porad, wymiany doświadczeń, zajęcia z pedagogiem i psychologiem, zajęcia logopedyczne,

organizowanie spotkań integracyjnych z osobami niepełnosprawnymi, kursy, szkolenia rad pedagogiczny jak również wymiana doświadczeń, porady i wsparcie ze strony specjalistów, praca z dziećmi z dysfunkcjami.

Większość ankietowanych (8/10) chciałoby kształcić kompetencje informatyczne, a 6/10 swoje umiejętności w zakresie porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne, innowacyjność i przedsiębiorczość. Dwóch nauczycieli wskazało na kompetencje w zakresie programowania.

Własne potrzeby wskazane przez nauczycieli w zakresie form doskonalenia to kursy i szkolenia (9 wskazań), studia podyplomowe (3 wybory) oraz inne (3). Konkretnie tematy form doskonalenia podane przez nauczycieli to:

- praca z uczniem sprawiającym trudności (nadpobudliwym, z rodziny dysfunkcyjnej),
- motywowanie uczniów do nauki,
- praca z uczniem autystycznym,
- trudności w nauce gramatyki,
- zagrożenia w sieci (bezpieczne korzystanie z zasobów internetowych),
- praca w klasach łączonych.

Ankietowani odpowiadali także na pytanie jak często wykorzystują technologie informacyjne w swojej pracy. *Rzadko*, odpowiedziało 2 osoby, *często* 5, a *bardzo często* 5 osób. Możliwości wykorzystania technologii internetowej to:

- na lekcji historii- archiwalnych materiałów filmowych, zdjęć, przemówień,
- podczas lekcji języka polskiego (praca z e- podręcznikami),
- poprzez korzystanie z zasobów dydaktycznych dostępnych w Internecie;
- komunikatory,
- tworzenie stron WWW.

Dwie spośród 10 ankietowanych osób są zainteresowane nauką programowania , pozostali zaś nie. Jedna osoba natomiast jest zainteresowana wykorzystaniem eksperymentu i tym samym doskonaleniem się w tym zakresie.

Ad 9) analiza kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania rodziców szkoły:

Ankietowani rodzice to w większości kobiety (34) – 81%, pozostali to mężczyźni (8) – 19%. Według rodziców ważne jest aby ich dzieci uczestniczyły w następujących zajęciach:

- matematyka (21 wskazań),
- przyroda (17),
- sportowe (11),
- język angielski (8),
- język polski (9),
- zajęcia komputerowe (6).

Zajęciach dodatkowe wskazane przez rodziców, w których aktualnie uczestniczą dzieci:

- zajęcia taneczne (10 wskazań),
- SKS (10),
- żadne (9),
- zajęcia świetlicowe (7),
- przyroda (7),
- matematyka (4),

- język polski (3).

Rodzice uważają, że przedmioty sprawiające dzieciom problem to:

- matematyka (23 wskazania),
- język polski (10),
- żadne (9),
- język angielski (5),
- przyroda (2).

Istnieje też potrzeba zdobycia przez dzieci dodatkowej wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi programów komputerowych. Stwierdziło tak 33 osoby (83%). Przeciwnego zdania było 9 osób (21%). Na potrzebę zdobycia przez dziecko dodatkowej wiedzy i umiejętności w zakresie programowania wskazało 35 rodziców, a zdobycia dodatkowej wiedzy i umiejętności w zakresie przedmiotów przyrodniczych zadeklarowało 38 rodziców.

Ad 10) analiza kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania uczniów szkoły:

Ankietowani uczniowie Szkoły Podstawowej w Milczy to w większości dziewczęta, 22, pozostali (18) to chłopcy. Podali oni, że biorą udział w różnych zajęciach dodatkowych. Najczęściej wymieniano:

- język angielski (10 wskazań),
- tańce (9),
- klub 4H (7),
- przyroda (7),
- zajęcia sportowe (6),
- matematyczne (6),
- zajęcia artystyczne (5).

Z badania wynika, że w zajęciach dodatkowych nie bierze udziału 10 z 40 ankietowanych uczniów (25%).

Uczniowie wymienili także zajęcia, w których chcieliby uczestniczyć. Wskazano:

- SKS (25 wskazań),
- matematyczne (9),
- komputerowe (8),
- zajęcia informatyczne (8),
- przyrodnicze (7).
- plastyczne (3),
- taneczne (2).

Uczestnicy badania określili w ankiecie nazwy przedmiotów, które sprawiają im problemy. Najczęściej wymieniane to:

- matematyka (18 wskazań),
- przyroda (12),
- język polski (12),
- język angielski (10),
- historia (3).

35 uczniów (88% ankietowanych) jest zainteresowanych zdobyciem wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi programów komputerowych, a 26 (65%) chciałoby zdobyć wiedzę i umiejętności w zakresie programowania.

Na pytanie „Czy jesteś zainteresowany/zainteresowana poznawaniem świata poprzez naukę przedmiotów przyrodniczych?” odpowiedzi rozłożyły się w ten sposób: tak – 88% uczniów, nie – 12%.

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy

1. Problemem w szkole podstawowej są niskie wyniki ze sprawdzianu w części matematyczno- przyrodniczej oraz niskie oceny z matematyki i przyrody. Uczniowie mają kłopoty z wykorzystaniem wiedzy w praktyce i kreatywnym rozwiązywaniem problemów. Widoczny jest brak dostatecznego zaangażowania się rodziców w proces dydaktyczny, niekonsekwencja rodziców i niemoc w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych.

2. Istnieje więc potrzeba zorganizowania, a następnie udział uczniów w zajęciach dodatkowych z zakresu przedmiotów matematyczno- przyrodniczych, programowania. Potrzebna jest ciekawa oferta zajęć dodatkowych prowadzonych metodami eksperymentu i zajęcia lekcyjne prowadzone kreatywnie z zastosowaniem innowacji i technologii informacyjno- komunikacyjnych (TIK).

3. U uczniów należy kształcić kompetencje przyrodnicze i informatyczne. Ważne jest by uczniowie nauczyli się metod skutecznego uczenia się oraz by, potrafili zastosować zdobytą wiedzę w praktyce, poznali technologie informacyjno- komunikacyjne (TIK).

4. Szkoła nie posiada pracowni przyrodniczej i nie ma możliwości przeprowadzanie doświadczeń, eksperymentów, czy obserwacji. Wprawdzie w latach 2014-2015 poczyniono najpotrzebniejsze zakupy, lecz nadal istnieje potrzeba doposażenia Szkoły w sprzęt i pomoce dydaktyczne.

5. Jakość kształcenia informatycznego przedstawia się dobrze, uczniowie mają dostęp do pracowni, korzystają z programów multimedialnych, realizują zadania wynikające z podstawy programowej, jednak sprzęt w pracowni pochodzi z 2007 r. i jest przestarzały. Szkoła zapewnia komputery przenośne do indywidualnego użytku służbowego nauczycieli - jest ich 3.

6. W Szkole realizowane są własne i innowacyjne programy nauczania, natomiast nie był realizowany program związany z nauczaniem programowania, nie ma zaplecza technicznego do realizacji zadań z tego zakresu, a nauczyciele nie zostali do tego przygotowani. Szkoła realizuje projekt w partnerstwie z innymi placówkami oraz podmiotami dysponującymi potencjałem do prowadzenia działań projektowych.

7. Szkoła posiada stały bezprzewodowy dostęp do Internetu, jednak transfer danych mógłby być szybszy.

Mając na uwadze powyższą *Informację z diagnozy*, dotyczącą Zespołu Szkół Publicznych Szkoły Podstawowej w Milczy, a w szczególności wniosków z przeprowadzonej diagnozy obrazujące:

- 1) kluczowe problemy występujące w szkole podstawowej, tj. niski poziom wyników nauczania w latach 2012-2015, kłopoty uczniów z wykorzystaniem wiedzy w praktyce i kreatywnym rozwiązywaniem problemów, niedoposażone pracownie i przestarzały sprzęt, co utrudnia prowadzenie zajęć opartych na metodzie eksperymentu;
- 2) przyczyny zdefiniowanych powyżej problemów, a mianowicie mało skuteczne metody nauczania, brak pracowni przyrodniczej, niewystarczający poziom wykorzystania nowoczesnych technologii;
- 3) potwierdzenie opisanych problemów z wielu źródeł: OKE w Krakowie (wyniki sprawdzianu), Podkarpackiego Kuratora Oświaty (wyniki ewaluacji zewnętrznej) Dyrektora Szkoły, nauczycieli oraz uczniów i ich rodziców,

należy uznać, że typem wsparcia, który powinien być realizowany w Szkole jest:

- typ drugi: Tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu,
- - typ trzeci: Wsparcie na rzecz zwiększenia wykorzystania technologii informacyjno- komunikacyjnych w procesie nauczania oraz rozwijania .

Wsparciem powinno zostać objętych 54 uczniów.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ W RYMANOWIE
Krzyżyńska - Osiąg
Krystyna Przybyła-Osiąg

Załącznik Nr 3 do Uchwały Nr XXII/232/16
Rady Miejskiej w Rymanowie
z dnia 31 maja 2016 r.

INFORMACJA Z DIAGNOZY

przeprowadzonej w dniach od 11 kwietnia do 6 maja 2016 r.

w Gimnazjum wchodzącego w skład Zespołu Szkół Publicznych we Wróbliku Szlacheckim

1. **Zespół** : Diagnozę przeprowadził zespół w składzie: *Urszula Deptuch - Dyrektor Zespołu Szkół Publicznych we Wróbliku Szlacheckim oraz Danuta Turek-Fijak – nauczyciel konsultant Podkarpackiego Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie Oddział w Krośnie.*

2. **Zakres diagnozy** : Diagnoza obejmuje obszary organizacyjny i dydaktyczny pracy szkoły.

3. **Cele badań** : głównymi celami badań było określenie:

- 1) jaki jest stan badanych obszarów;
- 2) jaki jest stan wyposażenia pracowni specjalistycznych;
- 3) jaki jest stan wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania oraz rozwijania kluczowych kompetencji;
- 4) jakie są zasoby kadrowe szkoły;
- 5) jakie są możliwości zmian obecnego stanu rzeczy.

Opis przebiegu badania

Badanie prowadzono z wykorzystaniem zarówno jakościowych, jak i ilościowych technik badawczych.

Podczas spotkania w dniu 11 kwietnia 2016 r. z Dyrektorem Zespołu Szkół Publicznych we Wróbliku Szlacheckim p. Urszulą Deptuch ustalono zasady przeprowadzenia diagnozy i omówiono sposoby prowadzenia badań z wykorzystaniem platformy Moodle.

W ramach badań przeprowadzono:

- 1) analizę danych w zakresie ogólnych informacji o szkole, zebranych w oparciu o dokumentację Szkoły, w tym Koncepcja Rozwoju Szkoły, wyniki ewaluacji zewnętrznej i ewaluacji wewnętrznych;
- 2) wywiad z Dyrektorem w zakresie informacji o pracy Szkoły. Zastosowano kwestionariusz wywiadu zawierający 38 pytań, w tym 20 pytań otwartych. W pozostałych pytaniach (18), w pięciu przypadkach zaproponowano ustosunkowanie się do przedstawionej kafeterii odpowiedzi;
- 3) analizę danych statystycznych Szkoły z zastosowaniem arkusza programu Excel;
- 4) analizę danych w zakresie kwalifikacji kadry pedagogicznej z zastosowaniem arkusza programu Excel, dla zobrazowania kwalifikacji wszystkich nauczycieli w każdym typie szkoły, wchodzącym w skład zespołu;
- 5) analizę danych dotyczących wyposażenia Szkoły (wyposażenie klasopracowni) z zastosowaniem arkusza programu Word, zawierającego w szczególności listy sprzętu i programów koniecznych do zakupu, co wynika ze standardów wyposażenia pracowni oraz z potrzeb Szkoły wykraczających ponad te standardy;
- 6) analizę danych dotyczących wyników nauczania i ewaluacji z zastosowaniem arkusza programu Word, zawierającego wyniki i analizy ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej oraz osiągnięcia uczniów Szkoły;
- 7) analizę danych dotyczących wyników egzaminów zewnętrznych z zastosowaniem arkusza programu Word, zawierającego wyniki egzaminu gimnazjalnego za lata 2013-2015 oraz ich porównanie z wynikami szkół tego typu w gminie, powiecie i województwie;
- 8) analizę kwestionariuszy ankiet diagnozujących potrzeby i oczekiwania nauczycieli Szkoły, skierowanych do nauczycieli przedmiotów przyrodniczych i pozostałych, zawierających 17 pytań, w tym 9 otwartych;

- 9) analizę kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania rodziców Szkoły, zawierającego 7 pytań, w tym 3 pytania otwarte. Ze względu na wielkość Szkoły kwestionariusz skierowany został do 40 rodziców;
- 10) analizę kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania uczniów Szkoły, zawierającego 7 pytań, w tym 3 pytania otwarte. Ze względu na wielkość Szkoły kwestionariusz skierowany został do 40 uczniów.

Opis wyników badań

W ramach badań pozyskano następujące informacje:

Ad 1) analiza danych w zakresie ogólnych informacji o Szkole:

Gimnazjum w Zespole Szkół Publicznych we Wróbliku Szlacheckim jest szkołą publiczną. Mieści się przy głównej ulicy z bardzo dobrym dojazdem. Organem prowadzącym jest Gmina Rymanów.

Szkoła wyróżnia się estetyką budynku, przestronnymi, ukwieconymi korytarzami, na których wyznaczono miejsce na Kącik Patrona Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Wyeksponowano także osiągnięcia uczniów z różnych dziedzin. Uczniowie mogą korzystać z dobrze wyposażonych klasopracowni, dwóch sal komputerowych, biblioteki, sklepiku szkolnego oraz zaplecza sportowego (dużej sali gimnastycznej, małej sali do gimnastyki korekcyjnej oraz zespołu boisk „Orlik”). Nauczyciele posiadają przylegające do pracowni gabinety na pomoce naukowe. Z zewnątrz budynek zdobią funkcjonalnie zaprojektowane tereny zieleni, w które wkomponowany został plac zabaw, „Zielona klasa” oraz kąciki rekreacyjne z ławeczkami.

Szkoła posiada swoje tradycje. Uczniowie regularnie uczestniczą w spotkaniach szkół noszących imię Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Komańczy. Do tradycji należy także, zgodne z Ceremoniałem Szkoły, przyznawanie wyróżniającym się uczniom kończącym Gimnazjum statuetek Patrona Szkoły. Szkoła podejmuje również inicjatywy na rzecz zaspokajania środowiska lokalnego.

Dyrektor Gimnazjum odniósł się do jakości kształcenia w Szkole. Wskazał, że efekty kształcenia w obszarze nauczania przedmiotów przyrodniczych są zróżnicowane w zależności od roku i grupy uczniów. Ze względu na mało liczne klasy, średni wynik egzaminacyjny w poszczególnych latach znacznie się różni. Uczniowie pracują jednak efektywnie, czego dowodem jest w ostatnich latach dodatni wskaźnik EWD. Nauczyciele podejmują działania w celu zwiększenia efektów kształcenia (prowadzą zajęcia pozalekcyjne, wyrównawcze, przygotowujące do egzaminu, dostosowują zadania do możliwości uczniów). W opinii partnerów Szkoły efekty kształcenia są na dobrym poziomie, a Szkoła wykorzystuje możliwości uczniów i kompleksowo rozwija dzieci. Ich zdaniem wyniki egzaminacyjne plasują Szkołę, w porównaniu z innymi w gminie, w tak zwanym „złotym środku”, ale biorąc pod uwagę czynniki środowiskowe (niski poziom wykształcenia rodziców, bezrobocie) jest on satysfakcjonujący.

Jakość kształcenia w obszarze technologii informatyczne i nauka programowania również jest zróżnicowany. Są uczniowie, którzy radzą sobie dobrze i bardzo dobrze, czego dowodem jest zdobycie tytułu laureata kuratorskiego wojewódzkiego konkursu informatycznego przez ucznia Gimnazjum, pozostali uczniowie mniej sprawnie posługują się podstawowymi programami (np. biurowymi z pakietu MS Office, czy graficznymi Corel lub Gimp). Uczniowie programują z użyciem programu Eli 2.0 (w klasach gimnazjalnych zaledwie na około 6-10 lekcjach w cyklu).

Dotychczas w Gimnazjum we Wróbliku Szlacheckim nie były realizowane programy własne nauczycieli, programy innowacyjne oraz związane z nauczaniem programowania. Mimo, że Szkoła dysponuje zapleczem technicznym do realizacji zadań z zakresu programowania, to nigdy nie współpracowała z podmiotami dysponującymi potencjałem do prowadzenia działań projektowych. Powodem może być to, że nauczyciele nie zostali przygotowani do realizacji zajęć z zakresu programowania. Szkoła nie brała również udziału w programie *Cyfrowa Szkoła*.

Z informacji uzyskanych od Dyrektora wynika, że koncepcja rozwoju Szkoły wpisuje się w koncepcję rozwoju regionu. Szkoła proponuje demokratyczny styl wychowania oparty na tradycjach regionalnych i narodowych oraz wartościach chrześcijańskich. Kształci człowieka wrażliwego na piękno otaczającego świata przyrody, jak również piękno duchowe, człowieka otwartego na innych ludzi, tolerancyjnego. Rozwija u uczniów dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie. Naczelnym mottem placówki są słowa: „Nie wystarczy urodzić się człowiekiem, trzeba jeszcze być

człowiekiem". Wyznacza ono zadania do pracy wychowawczej i daje uczniom podstawy do dobrego funkcjonowania we współczesnym świecie bez zatracania istotnych wartości w Szkole, takich jak: tolerancja, udzielanie pomocy, solidarność, wolność.

Ad 2) wywiad z Dyrektorem w zakresie informacji o pracy Szkoły:

Dyrektor chciałaby rozwiązać problemy Szkoły, a za nie uznaje:

- brak motywacji, chęci zdobywania wiedzy, brak potrzeby osiągnięcia sukcesów,
- absencję, częste zwalnianie, nieobecności (za zgodą rodziców),
- agresję słowną: natężenie głosu, intonacja, zaczepny ton.

Powodem tego stanu rzeczy jest według Dyrektora wpływ mass-mediów i upadek funkcjonującej hierarchii wartości, nieumiejętność uczenia się, niesystematyczność i lekceważenie wymagań szkolnych, brak umiejętności organizowania własnego czasu; brak kontroli rodziców (problem podnoszenia jakości życia przysłaniają problemy wychowawcze, nieobecność fizyczna, emocjonalna), zachwianie relacji, upadek autorytetu rodziców, nauczycieli; nieradzenie sobie z własnymi emocjami.

Sposoby, które pomogą rozwiązać te problemy Dyrektor wskazuje:

- pedagogizację rodziców, poczucie odpowiedzialności,
- współpracę z PPP, z pedagogiem, psychologiem,
- wytyczanie jasnych reguł i konsekwencja w działaniu,
- praca nad wzmocnieniem pozytywnej samooceny, metodami, technikami uczenia się (mnemotechniki),
- wskazywanie wzorców osobowych i odbudowywanie właściwej hierarchii wartości.

Należałoby zatem doskonalić wśród uczniów, kompetencje kluczowe (porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, umiejętności uczenia się, kompetencje społeczne, innowacyjność i przedsiębiorczość), kompetencje w zakresie przedmiotów przyrodniczych oraz kompetencje w zakresie pracy metodą eksperymentu dot. przedmiotów (przyroda, fizyka, chemia, geografia, biologia), kompetencje informatyczne, kompetencje w zakresie programowania.

Dla wszystkich nauczycieli mogłyby pomóc kursy i szkolenia w zakresie:

- *Jak pomóc uczniowi w skutecznym i efektywnym uczeniu się,*
- *Postawy rodziców i ich wpływ na funkcjonowanie dziecka w rodzinie i szkole,*
- *Promowanie wartości edukacji,*
- *Innowacje w szkole – dlaczego warto je podejmować?,*
- *Ewaluacja pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela elementem podnoszenia jakości własnej pracy i pracy szkoły.*

Jako, że w Szkole nie był realizowany program wspomagania, Dyrektor nie oczekuje wsparcia w zakresie realizacji, nie planuje wdrożenia nowych form i programów nauczania ani tworzenia lub realizacji zajęć w klasach nowatorskich. Planuje natomiast organizację kółek przedmiotowych, warsztatów, laboratoriów dla uczniów z fizyki i chemii, kółka artystyczne, kółko misyjne.

Dyrektor Szkoły informuje, że funkcjonuje doradztwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów i realizuje się dla nich zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z fizyki, matematyki, języka niemieckiego, języka polskiego, języka angielskiego, chemii. Ponadto Szkoła ma w planie realizację zajęć rozwijających uzdolnienia uczniów, w tym kółka artystyczne: muzyczne, recytatorskie, kółko fotograficzne oraz kółko szachowe. Szkoła organizuje już zajęcia rozwijające uzdolnienia uczniów w różnym zakresie: pokazy z fizyki, kółka plastyczne, przedmiotowe kółka zainteresowań z matematyki, języka polskiego, języka angielskiego, fizyki, informatyki.

Dyrektor informuje, że nauczyciele posiadają podstawowe i niezbędne umiejętności do obsługi urządzeń cyfrowych. W Szkole wykorzystuje się możliwości technologii informacyjnej i komunikacyjnej także w nauczaniu przedmiotów nieinformatycznych.

Ad 3) analiza danych statystycznych Szkoły:

Gimnazjum wchodzi w skład Zespołu Szkół Publicznych im. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego we Wróbliku Szlacheckim. W Szkole uczy się 47 uczniów, w tym 30 chłopców i 17 dziewcząt. Językami obcymi są tu j. angielski i j. niemiecki.

W Poradni przebadano 19 uczniów, z czego 1 chłopiec uzyskał stosowne orzeczenie, a pozostałym wystawiono opinie.

W Gimnazjum uczy 16 nauczycieli, w tym 4 przedmiotów przyrodniczych. Prowadzą oni m.in. zespoły dydaktyczno-wyrównawcze i inne zajęcia wspomagające uczniów z trudnościami w nauce. Uczestniczy w tych zajęciach 29 uczniów (fizyka), 15 (matematyka), 12 (j. polski) i 9 z chemii.

W zajęciach rozwijających zainteresowania (uzdolnienia) uczestniczy kilkunastu uczniów.

Uczeń klasy III korzysta natomiast z zajęć rewalidacyjnych (2 godz. tygodniowo), a wszyscy nauczyciele dostosowują wymagania programowe do jego możliwości.

Ad 4) analiza danych w zakresie kwalifikacji kadry pedagogicznej:

W Gimnazjum we Wróbliku pracuje na pełny etat 16 nauczycieli. W gronie pedagogicznym dominują kobiety, jest ich 11.

Większość to nauczyciele dyplomowani (9), a 5 mianowanych i 2 kontraktowych. Wszyscy nauczyciele mają wykształcenie wyższe magisterskie, a 12 ukończyło studia podyplomowe (zarządzanie oświatą, geografia, ochrona środowiska, informatyka, fizyka, wychowanie do życia w rodzinie, nauczanie muzyki, przyroda, plastyka, rewalidacja, technika, wos, edukacja dla bezpieczeństwa, bibliotekoznawstwo, tańce ludowe i narodowe), a 6 kursy kwalifikacyjne (bibliotekoznawstwo, zarządzanie oświatą, instruktor tańca, praca z dzieckiem przewlekle chorym).

Ad 5) analiza danych dotyczących wyposażenia szkoły (wyposażenie klasopracowni):

W Szkole jest 13 klasopracowni, w tym trzy do przedmiotów przyrodniczych i jedna informatyczna. Do dyspozycji jest 4 komputery przenośne (zakupione w latach 2014-2015) z odpowiednim oprogramowaniem operacyjnym i antywirusowym, bez blokady treści niepożądanych. Do indywidualnego użytku służbowego nauczycieli jest również 6 komputerów stacjonarnych.

W pracowniach przyrodniczych nie ma jednak narzędzi technologii informacyjno-komunikacyjnej TIK, umożliwiające przeprowadzanie doświadczeń, eksperymentów, obserwacji. Nie ma odpowiednich aplikacji tematycznych.

Szkoła posiada bezprzewodowy Internet, dostępny w 4 miejscach. Ma również połączenie internetowe, które Dyrektor ocenia jako zbyt wolne (tylko 100Mb/s na 50 podłączonych komputerów). W bibliotece i świetlicy uczniowie mogą korzystać z dostępu do Internetu w czasie wolnym. W zasobach Szkoły jest również 9 zestawów przenośnych komputerów do prezentacji treści edukacyjnych.

Sprzęt konieczny do zakupu, a wynikający ze standardów wyposażenia pracowni to:

- zestaw do optyki geometrycznej,
- podstawowy zestaw do elektrostatyki,
- mapy ścienne świata (hipsometryczne, krajobrazowe), globusy uczniowskie, mapy topograficzne najbliższej okolicy,
- profile glebowe – zestaw, dane statystyczne w formie publikacji,
- przewodniki roślin, zwierząt, proste klucze do oznaczania roślin,
- encyklopedie, słowniki (wyrzów obcych, ortograficzny, poprawnej polszczyzny), słowniki polsko-angielskie, angielsko-polskie, albumy o krajach anglojęzycznych.

Dyrektor wymienia również programy konieczne do zakupu a wynikające ze standardów wyposażenia pracowni MEN: Windows 7, Office 2007, Corel. Wśród programów koniecznych do zakupu, a wynikających z potrzeb Szkoły wykraczających ponad standardy wyposażenia pracowni MEN Dyrektor podaje: Pinnacle Studio, Photoshop.

Cztery klasopracownie nie są wyposażone w komputery z dostępem do Internetu i nie są wyposażone w projektory, 5 klasopracowni nie jest wyposażonych w tablice interaktywne w celu podwyższenia standardów pracy na lekcji. Dlatego Dyrektor wymienia sprzęt konieczny do zakupu wynikający z potrzeb Szkoły: komputer z dostępem do Internetu (4), projektory (4), tablice interaktywne (5), maszyna do mieszania barw (demonstrator kolorów RGB). Celem doposażenia: multimedialny słownik polsko-angielski, angielsko-polski, filmy edukacyjne (język angielski), gry edukacyjne z języka angielskiego, mapy ścienne krajów anglojęzycznych, monitor, ekran do prezentacji multimedialnych, odtwarzacz DVD.

Ad 6) analiza danych dotyczących wyników nauczania i ewaluacji:

Problemowa ewaluacja zewnętrzna z obszarów *Efekty* oraz *Zarządzanie* została przeprowadzona w styczniu 2013 r., podczas której uzyskano ocenę B w obszarze *Zarządzanie*, oraz C w obszarze *Efekty*.

Z analizy wyników egzaminu w roku szkolnym 2014/2015 wynikają poniższe wnioski.

1. Przeprowadzać doświadczenia i eksperymenty w celu zainteresowania uczniów naukami przyrodniczymi.
2. Egzekwować znajomość wzorów, reguł, praw, zasad, których znajomość jest potrzebna podczas rozwiązywania zadań z ich zastosowaniem.
3. Wykazywać uczniom szerokie zastosowanie wiedzy przyrodniczej w praktyce.
4. Propagować przedmioty przyrodnicze poprzez udział uczniów w konkursach przedmiotowych.
5. Doskonalić umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów naukowych, literackich, publicystycznych i innych.
6. Nadal zwracać uwagę na staranność i poprawność zapisów oraz eliminowanie chaotyczności w rozwiązywaniu problemów.

Szkoła miała 1 laureata oraz 4 finalistów na konkursach przedmiotowych, organizowanych przez Kuratorium Oświaty w Rzeszowie. Uczniowie brali udział w olimpiadach, konkursach, zawodach sportowych o zasięgu międzynarodowym, ogólnokrajowym, wojewódzkim, regionalnym, powiatowym.

Prowadzona w roku szkolnym 2013/2014 ewaluacji wewnętrzna zakończyła się wnioskami, w tym następującym:

„Stosować aktywizujące metody pracy. Zachęcać uczniów do samokształcenia, systematyczności i rzetelności w wykonywaniu zadań”.

W następnym roku zadeklarowano, że należy „Kontynuować prowadzenie zajęć wyrównawczych i kół zainteresowań dla uczniów gimnazjum. Nadal motywować uczniów gimnazjum do systematycznej pracy”.

Ad 7) analiza danych dotyczących wyników egzaminów zewnętrznych:

Z ogólnej analizy wyników egzaminu gimnazjalnego w Szkole w latach 2013-2015 wynika, że odsetek całościowej zdawalności tego egzaminu przez uczniów jest w Szkole niższy o kilka punktów niż średnia zdawalność w powiecie i województwie.

Gimnazjum we Wróbliku Szlacheckim osiągnęło odpowiednio w latach 2013, 2014 i 2015:

- z matematyki – 5, 4 oraz 6 stanin,
- z przedmiotów przyrodniczych – 3, 6 oraz 4 stanin.

Ad 8) analiza kwestionariuszy ankiet diagnozujących potrzeby i oczekiwania nauczycieli Szkoły:

- ankieta dla nauczycieli przedmiotów przyrodniczych:

Ankiety wypełniło 6 nauczycielek uczących matematyki, fizyki, geografii, przyrody, biologii oraz chemii. Wymieniły one szkolenia, w których uczestniczyły w ostatnich dwóch latach. Trzy osoby uczestniczyły w szkoleniu o nazwie: „Analiza wyników egzaminów gimnazjalnych”. Inne szkolenia to:

- „Aktywne metody nauczania”,
- „Ocenianie kształtujące”,
- „Porozumiewanie się w sytuacjach trudnych-rozmowa indywidualna z rodzicami”,

- „Ciekawe zajęcia pozalekcyjne”,
- „Dopalacze. Profilaktyka, diagnoza i pomoc”,
- „Wykorzystanie multimediów w czasie lekcji”,
- „Obsługa tablicy interaktywnej”.

Nauczycielki określiły formy doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw i umiejętności. Formą tą są warsztaty, dotyczące w szczególności stosowania metod aktywizujących oraz współpracy uczeń-rodzic-nauczyciel - „Dobra współpraca drogą do sukcesu”.

Wszyscy ankietowani widzą potrzebę współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami, a zakres tej współpracy dotyczy diagnozowania specyficznych potrzeb uczniów, doradztwa i wsparcia.

Trzy nauczycielki chciałyby doskonalić kompetencje w zakresie pracy metodą eksperymentu dot. przedmiotów przyrodniczych, trzy zgłosiło chęć doskonalenia kompetencji informatycznych, a sześć kompetencji kluczowych (porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne, innowacyjność i przedsiębiorczość). Dwie nauczycielki zainteresowane są doskonaleniem kompetencji w zakresie programowania.

Jako własne potrzeby w zakresie form doskonalenia nauczycieli wszyscy wskazali kursy i szkolenia. Uzasadniając swoje potrzeby w tym zakresie, jako konkretną tematykę form doskonalenia podano:

- konieczność odświeżenia i poznania nowych sposobów kształcenia kompetencje w zakresie pracy metodą eksperymentu dot. przedmiotów przyrodniczych,
- wykorzystanie tablicy interaktywnej w nauczaniu przedmiotu.

Na pytanie „Jak często wykorzystuje Pan/Pani technologie internetowe w swojej pracy?” uzyskano odpowiedzi: *często* – 4/6 nauczycieli oraz *rzadko* 2/6.

Nauczyciele opisali również możliwości wykorzystania technologii internetowej w swojej pracy poprzez:

- rozwiązywanie zadań i testów,
- prezentacje doświadczeń, których wykonanie w szkole nie jest możliwe, inne prezentacje popularnonaukowe, filmy popularnonaukowe,
- pozyskiwanie materiałów do zajęć, konspektów zajęć z wychowawcą, scenariuszy uroczystości, tworzenie własnych prezentacji multimedialnych. Wykorzystywanie tablicy interaktywnej.

Dwie z sześciu ankietowanych osób potwierdziło, że są zainteresowane nauką programowania, a w uzasadnieniu podały, że jest „potrzeba ciągłego odświeżania wiedzy w tym zakresie (np. umiejętność przygotowywania testów, programów do symulacji komputerowej prostych zjawisk fizycznych).

Pięć nauczycielek jest zainteresowanych wykorzystaniem eksperymentu na swoich lekcjach oraz doskonaleniem w zakresie stosowania eksperymentu. W ankiecie wskazano konkretne kursy oraz wyjaśniono powody ich wyboru:

- coroczne pokazy z fizyki dla uczniów szkoły podstawowej,
- przegląd metod eksperymentu z geografii i praktyczne przykłady ich wykorzystania,
- eksperyment w naukach przyrodniczych.

Jako inne potrzeby w zakresie doskonalenia nauczyciele podali:

- szkolenie z zakresu motywowania uczniów do nauki. Praca z uczniem zdolnym oraz uczniem wykazującym trudności w nauce,
  - doskonalenie umiejętności wychowawczych,
  - kurs tworzenia stron www na platformie Joomla lub Wordpress.
- ankieta dla nauczycieli pozostałych przedmiotów:**

Tę ankietę wypełniło 11 nauczycieli (9 kobiet i 2 mężczyzn). Ankietowani wymienili wiele szkoleń, w których brali udział, a jako najciekawsze można uznać:

- *Analiza wyników sprawdzianu po szkole podstawowej/egzaminu gimnazjalnego, projektowanie działań podnoszących efektywność nauczania,*
- *Aktywny i kreatywny proces nauczania,*
- *Ciekawe zajęcia pozalekcyjne,*
- *Procedura upowszechniania czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży,*
- *Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych i multimediiów - nowe wyzwania podstawy programowe,*
- *Kompetencje językowe ucznia kończącego gimnazjum w kontekście wymagań szkół ponadgimnazjalnych.*

Nauczyciele określili formy doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw i umiejętności. Formą tą są warsztaty, dotyczące w szczególności nauki efektywnego uczenia się; *Jak pogodzić kształtowanie różnorodnych kompetencji i umiejętności uczniów z osiąganiem wysokich wyników z egzaminów zewnętrznych?; Jak wspomagać w rozwoju zdolnego ucznia w grupie o zróżnicowanym potencjale?; Jak pracować z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych?; Zastosowanie metod aktywizujących na lekcjach.*

Wszyscy ankietowani nauczyciele tej grupy widzą potrzebę współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami, a współpraca ta powinna dotyczyć:

- diagnozy uczniów, pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom z trudnościami szkolnymi, jak również uczniom z niepełnosprawnościami i niedostosowanym społecznym,
- spotkań informacyjnych, konsultacji i porad,
- udziału w zajęciach integracyjnych - wspomaganie przy nabywaniu akceptowanych umiejętności życiowych, ułatwianie prawidłowego funkcjonowania w środowisku kolegów.

Dziewięcioro ankietowanych pragnie doskonalić swoje kompetencje kluczowe (porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne, innowacyjność i przedsiębiorczość), a sześć osób wskazało ponadto kompetencje informatyczne.

Dziesięciu nauczycieli określiło własne potrzeby w zakresie form doskonalenia nauczycieli. Są to kursy i szkolenia. Inne formy to sieci współpracy. Uzasadniając swoje potrzeby podano konkretną tematykę:

- *Budowanie autorytetu nauczyciela wśród dzieci,*
- *Jak radzić sobie z uczuciem wypalenia zawodowego?,*
- *Jak współpracować z "trudnymi" rodzicami? ,*
- *Tworzenie szkolnego systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego,*
- *Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Terapia pedagogiczna.*

Ponad połowa ankietowanych (5 często, a 3 bardzo często) wykorzystuje technologie internetowe w swojej pracy. Ankietowani wskazali również możliwości wykorzystania technologii internetowej poprzez:

- odnajdywanie potrzebnych informacji,
- pozyskiwanie materiałów do zajęć, konspektów zajęć z wychowawcą, scenariuszy uroczystości, tworzenie własnych prezentacji multimedialnych,
- wykorzystanie poczty internetowej do kontaktów z uczniami,
- wirtualne prezentacje dzieł malarskich, rękopisów, muzeów,
- korzystanie z portali edukacyjnych, z czasopism w sieci.

Trzy osoby są zainteresowane nauką programowania w celu np. pomocy uczniom w przygotowywaniu się do konkursów informatycznych. Dwóch nauczycieli z tej grupy przedmiotów jest zainteresowanych wykorzystaniem eksperymentu na swoich lekcjach oraz doskonaleniem w tym zakresie.

Ad 9) analiza kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania rodziców Szkoły:

Ankietowani rodzice to w większości kobiety (29) – 71%, pozostali to mężczyźni (12) – 29%. Według rodziców ważne jest, aby ich dzieci uczestniczyły w następujących zajęciach:

- matematyka (10 wskazań),
- chemia (5),
- fizyka(5),
- język angielski (6),
- język polski (5),
- zajęcia sportowe (7).

Zajęcia dodatkowe, w których obecnie uczestniczą dzieci a wskazane przez rodziców, to:

- żadne (20 wskazań),
- matematyka (4),
- język polski (3).

Rodzice uważają, że przedmioty sprawiające ich dzieciom problem to:

- matematyka (18 wskazań),
- fizyka (11),
- chemia (10),
- język polski (10),
- historia (7),
- żadne (8).

22 rodziców (54%) stwierdziło w ankiecie, że nie ma potrzeby zdobycia przez ich dzieci dodatkowej wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi programów komputerowych. Chęć taką wyraziło 19 osób (46%). Mniej więcej po połowie rozłożyły się głosy dotyczące dodatkowej wiedzy i umiejętności w zakresie programowania. Za potrzebą zdobycia przez dziecko dodatkowej wiedzy i umiejętności w zakresie przedmiotów przyrodniczych opowiedziało się 22 rodziców.

Ad 10) analiza kwestionariusza ankiety diagnozującej potrzeby i oczekiwania uczniów Szkoły:

Ankietowani uczniowie w Gimnazjum we Wróbliku Szlacheckim to w większości chłopcy (31), 15 to dziewczęta. Podali oni, że biorą udział w różnych zajęciach dodatkowych. Najczęściej wymieniano:

- matematyczne (8),
- język polski (7),
- język angielski (2).

Z badania wynika, że w zajęciach dodatkowych nie bierze udziału 16 z 46 ankietowanych uczniów.

Uczniowie wymienili także zajęcia, w których chcieliby uczestniczyć. Wskazano:

- sportowe (11 wskazań),
- zajęcia informatyczne (4),
- kulinarne, plastyczne, fotograficzne, kółko teatralne – po 3 wskazania.

Pojedyncze wskazania dotyczą nauki fizyki, chemii oraz kółka języków obcych.

Uczestnicy ankiety określili w ankiecie nazwy przedmiotów, które sprawiają im problemy. Najczęściej wymieniane to:

- matematyka (13 wskazań),
- historia (12),
- język niemiecki (7),
- język angielski (3).

29 uczniów (63% ankietowanych) jest zainteresowanych zdobyciem wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi programów komputerowych, a 23 (50%) chciałoby zdobyć wiedzę i umiejętności w zakresie programowania.

Na pytanie „Czy jesteś zainteresowany/zainteresowana poznawaniem świata poprzez naukę przedmiotów przyrodniczych?” odpowiedzi rozłożyły się następująco *tak* – 25 uczniów (54%), *nie* – 21 (46%).

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy

1. Głównym problemem Szkoły są niskie wyniki nauczania wynikające, według Dyrektora, z postaw niektórych uczniów (brak motywacji i chęci zdobywania wiedzy, brak potrzeby osiągnięcia sukcesów, wysoka absencja, a czasami agresja słowna).

2. Wynika to z wielkiego wpływu mass-mediów, upadku funkcjonującej hierarchii wartości, braku umiejętności uczenia się, niesystematyczności i lekceważenia wymagań szkolnych, braku kontroli rodziców, zachwiania relacji, upadku autorytetu rodziców i nauczycieli, a nawet nieradzenie sobie z własnymi emocjami.

3. Niskie wyniki uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych oraz brak większych sukcesów uczniów w różnych konkursach przedmiotowych z tego zakresu. Jako prawdopodobną przyczynę można wymienić małą ilość doświadczeń na lekcjach jak też niewielkie wykorzystanie multimediów na zajęciach.

4. Efekty kształcenia w Szkole w obszarze przedmiotów przyrodniczych są zróżnicowane w zależności od roku nauki i grupy uczniów. Tylko połowa ankietowanych uczniów jest zainteresowanych poznawaniem świata poprzez naukę przedmiotów przyrodniczych. Za potrzebą zdobycia przez dziecko właśnie tych umiejętności opowiedziała się także połowa rodziców.

5. Szkoła dysponuje zapleczem technicznym do realizacji zadań z zakresu programowania na przyzwoitym poziomie, ale nigdy nie współpracowała z podmiotami dysponującymi potencjałem do prowadzenia działań projektowych. Powodem może być to, że nauczyciele nie zostali przygotowani do realizacji zajęć z zakresu programowania i w ogóle nie mają potrzeby udoskonalenia kompetencji w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnej (TIK).

6. Szkoła posiada bezprzewodowy dostęp do Internetu, dostępny w 4 miejscach. W zasobach Szkoły jest również 9 zestawów przenośnych komputerów do prezentacji treści edukacyjnych. W pracowniach przyrodniczych nie występują jednak narzędzia TIK umożliwiające przeprowadzanie doświadczeń, eksperymentów, obserwacji wraz z odpowiednimi aplikacjami tematycznymi.

7. Dlatego Dyrektor wymienia sprzęt konieczny do zakupu, wynikający z potrzeb Szkoły, w tym: komputer z dostępem do Internetu (4), projektory (4), tablice interaktywne (5).

8. W szkole jest 1 uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, uczeń klasy III, korzysta z zajęć rewalidacyjnych w wymiarze dwóch godzin tygodniowo, wszyscy nauczyciele dostosowują wymagania programowe do jego możliwości.

9. W szkole nie ma barier w dostępie do edukacji kobiet i mężczyzn.

Mając na uwadze powyższą Informację z diagnozy, dotyczącą Gimnazjum we Wróbliku Szlacheckim, a w szczególności wnioski z przeprowadzonej diagnozy obrazujące:

- 1) kluczowe problemy występujące w Szkole, tj. niski poziom wyników nauczania w latach 2012-2015, negatywne postawy niektórych uczniów, brak motywacji do nauki, brak sukcesów w konkursach przedmiotowych, zwłaszcza z przedmiotów przyrodniczych, niedoposażone pracownie, co utrudnia prowadzenie zajęć opartych na metodzie eksperymentu;
- 2) przyczyny zdefiniowanych powyżej problemów, a mianowicie niskie aspiracje uczniów, brak umiejętności uczenia się, mało skuteczne metody nauczania, niewystarczający poziom wykorzystania nowoczesnych technologii;

3) potwierdzenie opisanych problemów z wielu źródeł: OKE w Krakowie (wyniki egzaminu gimnazjalnego), Podkarpackiego Kuratora Oświaty (wyniki ewaluacji zewnętrznej), Dyrektora Szkoły, nauczycieli oraz uczniów i ich rodziców,

należy uznać, że typem wsparcia, który powinien być realizowany w Szkole jest:

- typ drugi: Tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu,
- -typ trzeci: Wsparcie na rzecz zwiększenia wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania oraz rozwijania .

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ W RYMANOWIE
Przybyła - Ostap
Krystyna Przybyła-Ostap